

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljem, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

primorski dnevnik

OSREDNJA
S.V.I.H.
TRGOVA
66000

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XL. št. 244 (11.967)

Trst, sobota, 13. oktobra 1984

Spodletel teroristični napad irskih separatistov IRA

Predsednica britanske vlade Thatcherjeva za las ušla bombnemu atentatu v Brightonu

Štiri osebe ubite in 32 ranjenih, med njimi tudi minister za trgovino

LONDON — Predsednica britanske konservativne vlade Margaret Thatcher je včeraj v Brightonu za las ušla bombnemu atentatu teroristov severnoirske separatistične organiza-

cije IRA, eksplozija peklenskega stroja pa je po še ne dokončnih podatkih terjala življenje štirih oseb, 32 je ranjenih, med njimi so številni v kritičnem stanju.

Včeraj zjutraj ob 2.45 je stuhovita eksplozija razdejala eno krilo »Grand Hotela«, kjer so se nahajali skoraj vsi ministri in številni delegati konservativnega letnega kongresa, ki se je včeraj kljub atentatu kot predvideno končal v Brightonu.

Po prvih podatkih so peklenski stroj podtaknili v četrtem nadstropju, da je eksplozija 30 kilogramov razstreliva zrušila štiri nadstropja, od tretjega do osmega. Predsednica vlade Thatcherjeva se je nahajala v prvem nadstropju nekoliko bolj odmaknjem od prizadetega krila, da jo je eksplozija le prekinila pri zadnjih popravkih sklepne govora za konferenco konservativne stranke.

Manj sreče pa so imeli tisti hotelski gostje, ki so se nahajali v prizadetem krilu. Minister za trgovino in industrijo Norman Tebbit se je znašel štiri nadstropja nižje zakopan med ruševinami, da so ga reševalci osvobodili šele po štirih urah neumornega dela. Njegovo zdravstveno stanje ni zaskrbljujoče, zdravniki so mu ugotovili poškodbe v prsnem košu.

Margaret Thatcher ni pokazala no-

benega strahu in ne razburjenja, ne ki njen sodelavec je le navedel, da je bila skrajno jezna. Takoj so na ožjem sestanku z notranjim ministrom in z odgovornimi za varnost sklenili, da ne bodo klonili pred napadom teroristov in da se bo kongres zaključil kot predvideno.

Medtem pa je v Dublinu vojaško krilo separatistične organizacije IRA prevzelo odgovornost za atentat, z obžalovanjem je dodalo, da niso imeli sreče, a pri tem pripomnilo, da ne bo sreča vedno na britanski strani.

Preiskovalci so takoj po atentatu sprožili široko akcijo iskanja storilcev, a vse cestne zapore in hišne preiskave so bile zaman. Atentatorji so se dobesedno vdrli v zemljo. Vsa zadeva pa je postavila varnostne sile v izredno neprijeten položaj, saj so teroristi prodrli v hotel, kjer je skoraj v celoti spala vsa britanska vlada in konservativna garnitura.

Thatcherjeva je že včeraj prejela izraze sožalja in solidarnosti iz vseh krajev sveta, med njimi sta ji izrazila solidarnost tudi predsednik Perini in premier Craxi.

Skataretiko v naši deželi in s Slovenci

TRST — Včeraj popoldne se je na jugoslovanskem generalnem konzulatu v Trstu srečal s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti, predstavniki njenih ustanov in organizacij novi jugoslovanski ambasador v Rimu Ante Skataretiko. Sprejema, ki ga je njemu na čast priredil jugoslovanski generalni konzul v Trstu Drago Mirošič, so se med drugim udeležili člani enotne slovenske delegacije, ki so novega ambasadorja opozorili tudi na aktualno problematiko glede perečih problemov v zvezi s sprejemom globalnega zaščitnega zakona, ter izrazili tudi zaskrbljenost, ker se rešitev tega vprašanja zavlačuje, navzok pa so bili na sprejemu predstavniki gospodarskega, kulturnega in političnega življenja Slovencev v Italiji, župani tržaške in goriške pokrajine ter predstavniki drugih slovenskih organizacij. Srečanja se je med drugim udeležil tudi Franc Šetinc, predsednik republiške konference socialistične zveze delovnega ljudstva v nekaterimi člani izvršnega odbora.

Generalni konzul Drago Mirošič je izrekel novemu ambasadorju dobrodošlico z željo, da bi se večkrat prihajal na to območje in se tako še nadalje spoznaval z življenjem in delovanjem slovenske narodnostne skupnosti na tem področju.

NADALJEVANJE NA 5. STRANI

Spet kritično vzdušje v večini

RIM — Kabinetni svet, ki ga je Craxi sklical za ponedeljek, brzkone ne bo zgolj rutinska priprava na naslednje seje ministrskega sveta, ampak verjetno težko obračunavanje med ponovno nasprotnimi stališči vladnih strank glede nekaterih osnovnih političnih vprašanj. Zato se je tudi predsednik vlade temeljito pripravil na predhodnih srečanjih z vsemi tajniki koalicije, nazadnje včeraj z demokristjanom De Mito, s katerim sta kar poldrugo uro proučila vse odprte probleme, ki jih je še kar, kot je dejal tajnik KD po sestanku.

Gre za »moralno vprašanje« (afere Andreotti in Cirillo), za spore v večini glede zunanje politike, glede boja proti davčnim utajam, glede reforme pokojninskega sistema, kjer so si vladne stranke spet v lasih. Niti naloga, da kabinetni svet odloča o zahtevi KPI po enem izmed dveh zastopnikov Italije v izvršni komisiji EGS (več drugih članic namreč določa po enega predstavnika vladne večine in enega opozicije), ki jo je prevzel Craxi po nedavnem srečanju z Natto, ne bo prav nič lahka, spričo antikomunističnega vzdušja, ki vlada v KD in ostalih strankah koalicije.

Ob prisotnosti uglednih gostov in predstavnikov krajevnih ustanov

V Kulturnem domu včeraj odprli razstavo o 40-letnem delovanju našega gledališča

TRST — »40 sezon s svojim gledališčem, 40 sezon s svojim občinstvom«, je bil naslov razstavi, ki so jo sinoči svečano odprli v glavni veži Kulturnega doma v Trstu, kot

uvod v sinočno otvoritveno predstavo, s katero je stopilo Stalno slovensko gledališče v Trstu v letošnjo jubilejno 40. sezono neprekinjenega delovanja.

Številnim gostom, med katerimi naj omenimo samo Matjaža Kmecla, predsednika republiškega komiteja za kulturo, akademika Josipa Vidmarja, Franca Stiglica, člana predsedstva SRS Slovenije, Vladimira Kavčiča, predsednika skupščine Kulturnih skupnosti Slovenije, pa še druge vidne kulturne delavce iz matične domovine, novega jugoslovanskega ambasadorja v Rimu Anteja Skataretika in generalnega konzula Draga Mirošiča, pa predstavnike vseh slovenskih kulturnih, političnih in gospodarskih organizacij in predstavnike italijanskega kulturnega in političnega življenja, je v imenu upravnega sveta SSG spregovoril predsednik Bogo Samsa.

Potem, ko je na kratko orisal delovanje Slovenskega stalnega gledališča, od njegovih začetkov dalje, njegovo neprekinjeno 40-letno delovanje, ki se je začelo 2. decembra 1945 s Cankarjevim delom »Jernejeva pravica« v središču Trsta, se je zaustavil pri uspehih, ki jih je gleda-

lišče v vsem tem razdobju doživelo. Med te uspehe je prišel tudi otvoritev Kulturnega doma 5. decembra 1964 in pa leto 1974, ko je bilo gledališče priznано kot eno izmed stalnih gledališč v Italiji.

»Nocojšnja predstava bo 294.« je dejal Samsa, »kar je že samo po sebi razveseljiva ugotovitev. Z njo utrjujemo naše osnovno poslanstvo, ki smo ga pred toliko leti začeli, ko smo tudi utrjevali našo vlogo mostu med italijanskim in slovenskim kulturnim svetom. Borimo se z resnimi težavami, ki pa se jim zoperstavljamo, s podporo širokih demokratičnih sil v Italiji in aktivno pomočjo matične domovine.«

Ob koncu se je zahvalil še igralcu Radu Nakrstu, ki je vsa ta leta vestno zbiral vse građivo o delovanju gledališča in s svojim delom omogočil, je dejal, da se je gledališče lahko predstavilo svojemu občinstvu s tako bogato razstavo, ki najzgovorneje priča o delu in uspehih gledališča in njegovega ansambla.

Pomemben sestanek med zvezama krajevnih uprav iz F-JK in SRS

VIDEM — Na sestanku v Vidmu med delegacijama Zveze italijanskih pokrajin dežele F-JK in Skupnosti slovenskih občin je italijanska stran kot »vozni red« prihodnjih srečanj predlagala razširitev letalskih koridorjev, železniški promet, plovno pot Jadran — Donava in civilno zaščito. Edoardo Bressan, ki je predsednik deželne zveze, je goste seznanil tudi s prizadevanji za upravno decentralizacijo.

Njegov sogovornik Rafael Razpet, predsednik SSO, pa je uvodoma omenil težavni gospodarski položaj. Kar zadeva civilno zaščito, je predlagal sklicanje posveta v Ljubljani ob prihodnjem sejmu Alpe-Adria.

Minister Andreotti včeraj v Trstu

NA 5. STRANI

Preverjanje sporazuma o hitrih cestah

NA 4. STRANI

Končano tretje zasedanje stockholmske konference

STOCKHOLM — Po štirih tednih razprav se je včeraj končala tretja runda stockholmske konference o varnosti in sodelovanju v Evropi s posegoma sovjetskega veleposlanika Olega Grinevskega in italijanskega predstavnika Antonia Ciarrapica.

Za Grinevskega je bremiselno vztrajati na pozivih k uspešnemu delu konference, ne da bi predhodno razčistili vzroke sedanjega zastoja v pogajanjih. Po njegovem je seveda vsega kriv Zahod, ki ni upošteval vseh sovjetskih predlogov. Skrajno kritičen je bil do ZDA tudi glede stališča o »odpovedi rabe sile«, s katero se je načelno strinjal tudi predsednik Reagan. V bistvu je Grinevski navedel, da zahodnim izjavam ne sledijo konkretne pobude. Ameriški veleposlanik Goodby je v krajšem odgovoru izpodbival sovjetske teze in seveda zvrnil vso krivdo za neuspeh na vzhodno stran.

Italijanski predstavnik Ciarrapica pa je kljub svoji blokovski opredeljenosti skušal podati objektivnejšo sliko sedanjih težav. Ob tem je navedel, kako Zahod in neuvrščeni vztrajajo pri zahtevi o takojšnjih konkretnih ukrepih, medtem ko Vzhod ostaja zvest politično-deklarativnim zahtevam.

SINDIKATI IN ZADRUGE PROTI ZAPORI TRGOVIN

RIM — Odločitev združenja trgovcev Confcommercio, da iz protesta proti osnutku finančnega ministra Visentinija o novih ukrepih proti davčnim utajam okliče za torek, 23. t.m. zaporo vseh včlanjenih obratov, je nalezla na odločno nasprotovanje ne le strokovnih sindikatov, ki so pozvali osebje, naj gre v službo, ampak tudi združenja prodajalnih zadrug, levičarske trgovske zveze Confesercenti, ki sta sklenila držati trgovine odprte, in Zveze potrošnikov, ki poziva kupce, naj pomnijo, kaj tere trgovine bodo zaprte.

V košarkarski C-1 ligi

Jadran drevi doma proti Fulgorju

NA 10. STRANI

Ljubljanski oktet pel na sedežu OZN

NEW YORK — V avditoriju Daga Hammarskjöldova v stavbi Združenih narodov v New Yorku je imel večer koncert Ljubljanski oktet. Na sporedu so bila glasbena dela od renesanse do naših dni, umetnike iz Ljubljane pa so pozdravili udeleženci 39. zasedanja generalne skupščine in drugi ugledni gostje. (dd)

Begunci v Jugoslaviji

BEOGRAD — V Jugoslaviji ni niti enega tujca, ki bi užival status osebe z azilom. Ima pa 1413 tujcev status begunca, je odgovoril ZIS na delegatsko vprašanje neke delegatke v zvezni skupščini. Med njimi je 1280 Albancev, 101 Čilenc, 18 Grkov, 8 Bolgarov, 4 Madžari in dva državljana Indonezije. Albanski begunci so se naseljevali na Kosovu, v ožji Srbiji, Črni gori in Makedoniji. (dd)

V volilni kampanji za ameriškega predsednika si je Reagan nekoliko opomogel Lahna prednost republikanca Georga Busha v televizijskem dvoboju z Geraldine Ferraro

NEW YORK — Po nedeljskem televizijskem spopadu med ameriškim predsednikom Ronaldom Reaganom in Walterjem Mondalom, katerega je po mnenju večine več deset milijonov gledalcev osvojil mlajši tekmeč, ki je najstarejšega ameriškega predsednika pregazil na vseh področjih, sta se včeraj »besedno spopadla« podpredsednik George Bush in kandidatka demokratske stranke Geraldine Ferraro.

Televizijskemu soočenju je sledilo kakih 50 milijonov Američanov, v nekajurni razpravi pa sta se tako Reaganov podpredsednik kot njegova nasprotnica lotila ce'e vrste različnih argumentov.

Busha je prav gotovo težil Reaganov poraz, saj je moral republikanski kandidat pravzaprav odgovarjati na tista vprašanja in besedne izjave, na katerih se je »stari Ronald« spotaknil. Bush je zagovarjal Reaganovo zunanjo politiko, pa čeprav to ni bilo lahko. Ferrarova je svojega nasprotnika stalno spominjala na Reaganove ekspanzionistične

težnje, na neizpolnjene obljube in na dejstvo, da se ni sedanji ameriški predsednik niti enkrat srečal s kakim sovjetskim predsednikom.

Obratno pa se je morala Geraldine Ferraro braniti pred Bushovim napadom na ...Carterjevo upravo, pod katero je ljudsko nezadovoljstvo doseglo svoj višek v povojni dobi.

Pri socialnih problemih sta bila tekmečca skrajno previdna, sicer pa sta oba v bistvu na bolj ali manj prikrit način povedala, da sta proti splavu.

Skratka, pred ekranom sta oba podpredsedniška kandidata dokazala, da sta se na televizijski dvoboj prav dobro pripravila. Bush je večkrat dvignil glas, a le tedaj, ko je bilo to govorniško dovoljeno, Ferrarova pa niti tega ne, kot bi hotela dokazati, da zna ohranjati v vsaki, še tako napeti situaciji, mirno kri. V trenutku pa, ko je hotel biti Bush z nasprotnico paternalističen, mu je ta zabrusila, da je slednji nima kaj učiti.

Sklenjeno zasedanje NATO

Generalni tajnik NATO lord Carrington in ameriški obrambni minister Weinberger na tiskovni konferenci ob zaključku dvodnevnega zasedanja ministrov »skupine za jedrsko načrtovanje«, ki je potrdilo stališča zahodnega bloka, a hkrati ponovilo poziv SZ, naj se vrne k pogajanjem (Telefoto AP)

V zveznem zboru skupščine O tujih naložbah v SFRJ ter o carinskih conah

BEOGRAD — Zvezni zbor skupščine Jugoslavije je sprejel spremembe in dopolnitve zakona o delu in pravicah delegatov v skupščini SFRJ in funkcionarjev v federaciji, ki jim je prenehala funkcija. Dosedanji zakon je tem omogočal prejemanje osebnih dohodkov še tri do šest let, odvisno od staža in časa, ki so ga preživeli na določeni funkciji. Ta rok za preazopreditev delegatov in funkcionarjev na drugo funkcijo je po novem zakonu skrajšan na eno leto.

Delegati so včeraj sprejeli še predlog za sprejem zakona o carinskih conah, besedilo osnutka pa bo pripravil ZIS v najkrajšem roku. Po

skrajšanem postopku so sprejeli rebašans proračuna federadije za letos. Gre za povečanje proračuna za 12,7 milijarde dinarjev, celotna vsota pa je namenjena za valorizacijo sredstev za financiranje vojske. V nadaljevanju so delegati spregovorili še o osnutku zakona o tujih naložbah v jugoslovanska podjetja in v celoti podprli osnovne opredelilne osnutka. Ocenili so, da predlagane določbe odpirajo pot za večja vlaganja tujega kapitala v jugoslovansko gospodarstvo ter da so v skladu s sedanjimi družbenimi potrebami, zato bi bilo dobro, da bi postopek sprejema pospešili. (dd)

V Vranju vendar brez kuponov

VRANJE — Z odlokom izvršnega sveta skupščine občine Vranje tamkaj že dva dni nakupujejo sladkor in jedilno olje brez kuponov, ki so jih končno le razveljavili.

Uvedli so jih bili 22. avgusta 1980, čez nekaj časa pa so jih ukinili. Znova so jih uvedli novembra 1981, včeraj pa so se jim spet odrekli.

Razen olja in sladkorja so v Vranju dolgo časa kupovali na bone tudi moko, detergente in plin, vendar so te kupone že prej ukinili. Kakorkoli že, Vranje je bilo do včeraj morda edino mesto v Srbiji, kjer je bilo mogoče nekatere proizvode kupiti samo na kupone. (dd)

Zahodnonemška pošta še vedno odpušča komuniste Berufsverbot zgolj proti levici

BONN — Parlamentarni državni sekretar v zveznem poštne ministru Wilhelm Rawe (CDU) je zavrnil sum zveznega poslanca SPD Heinricha Kleina, da ministrstvo blaže ravna z desnimi ekstremisti kot s člani Nemške komunistične partije (DKP), ki jih meče iz služb. V zadnjem času je ministrstvo odpustilo več svojih uslužbenecv z utemeljitvijo, da so aktivni člani DKP ali da so kandidirali na listi DKP.

Socialdemokratski poslanec Klein je pisal poštne ministru Christianu Schwarzu - Schillingu pismo, v katerem je imenoma navedel sedem poštne uslužbenecv, ki so kandidirali za ekstremno desničarsko Nacionaldemokratsko stranko Nemčije, a so kljub temu še naprej zaposleni pri pošti. Klein meni, da stopa pošta »po sumljivi poti«, ko tako ravna.

S člani DKP in člani NPD ne ravnamo drugače, je državni sekretar Rawe odgovoril zveznemu poslancu Kleinu. Poštni uslužbenec, ki so aktivni člani DKP, so vsi, »razen enega«, nadaljevali svojo prejšnjo politično dejavnost, čeprav so jih počuli, da je to v nasprotju s predpisi. Rawe ni dejal, da je to v nasprotju z zakoni, ampak s predpisi, očitno predpisi zveznega poštne ministru.

Sekretar Rawe je tudi potrdil, da so štirje izmed

sedmih članov neonacistične NPD, ostali v službi in da jih niso disciplinsko kaznovali, ker so izstopili iz NPD oziroma ne delajo več za to stranko. Enega poštne uslužbenca zvezno disciplinsko sodišče ni kaznovalo, četudi so mu po postopku znižali plačo. Uslužbenec se je potem za zmeraj poslovil od NPD.

Socialdemokratski poslanec Klein je pisemno odgovoril Raweju: »Če sem vaše pismo prav razumel, je za disciplinske organe dovolj, če obtoženec izstopi iz članstva stranke, lahko pa ohrani svoje desničarske ali levčarske nazore.« Kleinu so znani primeri, ko so člani določenih strank in skupin preklicali svoje članstvo v takih spotakljivih organizacijah, niso pa niti za las spremenili svojega osnovnega političnega prepričanja. Sedanja praksa disciplinskih organov odpira na stežaj vrata oportunitizmu, pravi poslanec Klein, in naravnost sili ljudi v politično hinavščino.

Klein in drugi kritiki političnih odpustov v poštni službi poudarjajo, da ustava prepoveduje, da bi kdo zaradi svojih političnih nazorov užival prednosti ali bil prikrajšan. »Po mojem bi morala uslužbenčeva poklicna sposobnost odločati, ali bo še ostal v službi pri pošti ali ne,« je dejal poslanec Klein.

BOŽIDAR PAHOR

Papež v Srednji Ameriki

Papež Janez Pavel II. je prispel včeraj iz Španije v srednjeameriško državo Santo Domingo, kjer je sicer obsojil vmešavanje tujih držav, a je prav tako zavrnil »teologijo osvobajanja«, ki je prevzela tamkajšnja ljudstva (AP)

RIM — Rimski dnevnik »Il Tempo« je pred dnevi objavil vodenik z naslovom »Italija jezikov« izpod peresa senatorja Salvatoreja Valituttija, predsednika komisije za šolstvo in bivšega ministra za šolstvo. V vodeniku, z nadnaslovom »Zaščita manjšin in ustava« obravnava Valitutti predvsem problematiko v zvezi z okvirnim zakonom za zaščito jezikovnih skupin, torej z zakonom, o katerem teče razprava v poslanski zbornici.

Tu je stališče, ki ga zastopa Valitutti, dokaj jasno. Italija je ena sama, potrebna so bila dolga desetletja do zedinjenja italijanskega jezika in danes je mogoče trditi, da velika večina Italijanov govori isti jezik, zato je prav, da se ta jezikovna enotnost ohrani in da se prepriča oddaljevanje od te tako težko pridobljene enotnosti. Tu Valitutti citira Croceja, ki je leta 1932 napisal, da sta Piemontež in Neapelčan postala Italijana, ne da bi se odpovedala svoji preteklosti.

Valituttijeve bojazni so nedvomno upravičene, saj ugleadni senator med drugim omenja težave raznih narečnih govoric, da se »prelevijo« v jezik. Morda pa je prav tako pomembna definicija, ki jo Valitutti daje manjšinam, torej tistim skupnostim,

V članku senatorja Valituttija Vendar nekaj jasnosti v obravnavanju manjšin

ki »morajo biti zaščiteni«, vendar ne da bi vso Italijo razdelili v »zvezdije manjšine«, od katerih mora vsaka uživati svojo zaščito. »Praviloma sestavljajo manjšine,« pravi Valitutti, »državljeni, ki govorijo jezik širšega naroda, od katerega so ločeni, in ki živijo kot enotna skupina na našem državnem ozemlju. Prav zato se, v glavnem, narodne manjšine nahajajo na jezikovno mešanih območjih ob meji. Lahko obstajajo tudi manjšine, ki so preživele kot demokratski otoki znotraj enotnosti državnega teritorija in ki ohranjajo, kot povezujoče tkivo, izvorni jezik, ki se ni spremenil in se ne more spremeniti v italijanskega, vendar je treba tu paziti, da ne odstranimo meje med jeziki in narečji.«

Senator Valitutti je nedvomno zadel v jedro vprašanja. Že večkrat smo lahko ugotovili, kako nejasni pojmi ustvarjajo nerazumevanje za problematiko manjšin in kako enačenje manjšin z jezikovnimi skupnostmi in celo z narečnimi skupinami dejansko odteguje manjšinam samim pogajalno moč za doseg njihovih pravic. Dejstvo, da je Valitutti tako jasno zarisal ločnico med posameznimi vrstami manjšin ter med manjšinami in narečnimi skupinami, je torej vsekakor pozitivno, saj bo nedvomno prispevalo k samostojnejšemu obravnavanju problematike slovenske manjšine v Italiji v ožjem odboru senatne komisije za ustavna vprašanja, katere član je tudi Valitutti sam.

Seveda, o vsebini pravic je Va-

lututtijevo pisanje nedvomno preskromno, da bi lahko iz njega skleпали o stališčih, ki jih namerava zavzemati o konkretnih vprašanjih. Liberalni senator se namreč omejuje na nekaj splošnih ugotovitev, kajti obširno obravnava predvsem nevarnost priznavanja narečij za samostojne jezike. Vendar je tudi v tej nevarnosti, s katero je moč v glavnem soglašati, aspekt, ki je za nas zanimiv in pomemben. Tudi o Beneških Slovincih namreč nekateri trdijo, da govorijo »samostojen jezik«. Definicija, ki jo o manjšinah daje Valitutti je povsem v skladu z našo tolikokrat poudarjeno ugotovitvijo, da so Slovenci videmske pokrajine del slovenske manjšine v Italiji: živijo na meji, govorijo jezik, ki je drugačen od italijanskega, so sestavni del večje skupnosti. Njihova narečja so sicer drugačna od narečij, ki jih govorimo na Tržaškem in na Goriškem, vendar so in ostajajo narečja, kar nikomur ne daje pravice, da zato sklepa, da gre za nov narod. Saj tudi mi nečemo biti »ozvezdje (slovenskih) manjšin«, ampak ena sama manjšina, ki želi, kljub razlikam, ki jih nihče nečemo zanikati, živeti skupno in enotno.

BOJAN BREZIGAR

Strogo obsojeni tatovi srebra

ZÁGREB — Okrožno sodišče v Zagrebu je izreklo obsodbe tatovom srebra, ki so maja letos v delovni organizaciji Ikom v Zagrebu ukradli 950 kilogramov srebra, last zvezne direkcije za rezerve industrijskih proizvodov. Zlatko Binković, star 37 let, je za rop srebra dobil 13 let zopora, zaradi prikrievanja tatvine in preprodaje srebra pa so bili na od treh let in pol do 8 mesecev zopora obsojeni Vladimir Starčević, Milan Vukas, Mijo Ivanjko in Davor Benković. Na zaporne kazni so bili obsojeni še nekateri drugi neposredni udeleženci ropa. Delavca organizacije Varnost Avdiča Kosumija in Miloša Crnobrnjo so oprostili obtožbe, ker v sodnem postopku ni bil dokazan natančen čas tatvine srebra in zato tudi ni bilo mogoče ugotoviti, kateri od obeh varnostnikov je bil takrat v službi. (dd)

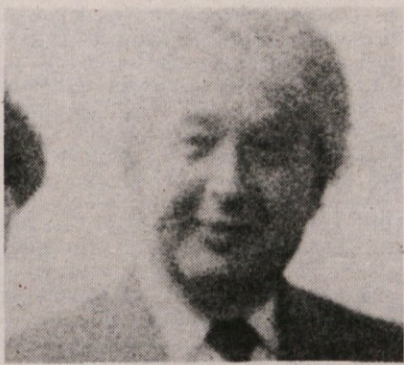
□ SANTIAGO DE CHILE — Čilska vojaška hunta je že tretjič v 41 dneh preprečila skupini šestih nekdanjih Allendejevih sodelavcev, da bi se vrnil v domovino.

Besede predsednika SSO Rafaela Razpeta Pogovori v Vidmu okrepili obmejno medobčinsko sodelovanje

VIDEM — V času razvoja komunalnega sistema v Sloveniji (od tega bo kmalu 30 let) je nastala Skupnost slovenskih občin, medobčinska organizacija, ki se je letos spomladi povežala z deželno Zvezo italijanskih pokrajin (UPI). Prvo srečanje je bilo maja v Ljubljani, že takrat pa so se dogovorili za povratni obisk, ki ga je delegacija Skupnosti slovenskih občin pod vodstvom njenega predsednika Rafaela Razpeta včeraj opravila pri videmski zvezi pokrajin.

Ob tej priložnosti smo Rafaela Razpeta vprašali, kateri razlogi so narokovali navezavo stikov med tema dvema organizacijama in o kakšnih konkretnih vprašanjih so se pogovarjali v Vidmu s svojimi gostitelji.

»Za sodelovanje med našima organizacijama smo se dogovorili predvsem zato, da bi obmejne občine na naši strani povezovali z občinami sosednjih pokrajin v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Temu primerno smo sestavili tudi našo delegacijo; vanjo

Predsednik Skupnosti slovenskih občin Rafael Razpet

smo namreč vključili predstavnike občin Koper, Nova Gorica in Tolmin.

Ko je govoril o vprašanjih, s katerimi so se ukvarjali že na prvem, ljubljanskem srečanju, in na pogovorih v Vidmu, je Rafael Razpet izjavil, da so v Ljubljani spoznali nujnost,

da se podrobneje pogovorijo o vprašanjih, ki sodijo v republiško in zvezno pristojnost, ki pa po svojem značaju neposredno zadevajo prav obmejno prebivalstvo.

»Želimo torej poiskati odgovore na izrazito obmejno medobčinske zadeve. Prvenstveno gre za maloobmejni promet, torej za meddržavne sporazume, ki urejajo to obsežno področje.«

Vodja slovenske delegacije SSO Razpet je govoril tudi o različnih ocenah, ki se v zadnjem času oblikujejo okoli maloobmejnega prometa in na potrebo njihovega razčlenjevanja in osvetljevanja.

»Videmski pogovori so bili lepa priložnost, da smo se pogovorili o teh in tudi o drugih vprašanjih, ki jih prinaša pestrost vsakodnevnega življenja obmejnega prebivalstva, in s tem pomagali utrjevati prijateljske odnose, ki prevečajo tako politiko naše republike in sosednje dežele kakor tudi politiko obeh držav,« je dejal Rafael Razpet. (gv)

V Muenchnu predstavitev severnojadranskih luk

MUENCHEN — Severnojadranska pristanišča v službi Srednje Evrope, tako se bo glasila tema, ki jo bodo proučili na sestanku zastopnikov severnojadranskih pristanišč (Benetk, Trsta, Kopra in Reke), napovedanem za 18. oktober v Muenchnu, glavnem mestu bavarske svobodne države.

Pokrovitelj sestanka je delovna skupnost vzhodnoalpskega loka Alpe-Jadran, kar pomeni, da bo vodna beseda pripadalačasnemu predsedniku Antonio Commelliju, medtem ko bo minister za gospodarstvo in prevoze bavarske države Anton Jaumann prebral temeljno poročilo.

Dobre povezave med desetimi deželami, regijami in republikami območja Alpe-Jadran so poglavitnega pomena, če naj se srednjeevropski prostor, ki ima prav v Bavarski svoje srce, odpre do morja in v severnojadranskih pristaniščih najde svoje okno v svet.

Poleg Comellija in Jaumanna bodo na posvetu govorili predstavniki vseh štirih pristaniških podjetij odnosno ustanov. Na plenarnem zasedanju in v bilateralnih stikih bodo osvetlili značilnosti svojih pristanišč, njihove kapacitete in razvojne smeri. Muenchenski sestanek jim bo ponudil lepo priložnost za navezavo poslovnih stikov.

Na predvečer bo minister Jaumann priredil sprejem za uradne delegacije dežele Furlanije-Julijske krajine, Veneta, Slovenije in Hrvaške, kjer so za povezave z zaledjem zainteresirane luke. Na tem sprejemu bo tudi ostalih šest delegacij skupnosti Alpe-Jadran in zastopstvo delovne skupnosti Centralnih Alp, imenovane Arge Alp, ki prav tako kaže zanimanje za povezave z omenjenimi jadranskimi lukami.

□ BOLOGNA — Vsedržavna tajništva treh sindikalnih organizacij so za 23. oktober sklical posvet o posegih za varstvo Jadranskega morja in Padske nizine. Pogovoru bodo prisostvovali predstavniki sindikatov Lombardije, Piemonta, Veneta, Furlanije-Julijske krajine, Emilie Romagne, March in Abruzzov.

V okviru srečanja gostincev Turjug 84 Od danes dalje v Portorožu teden jugoslovanske kuhinje

PORTOROŽ — Od 18. do 20. oktobra bo v Portorožu prvo veliko srečanje jugoslovanskih gostincev »Turjug 84«. Na preizkušnji, ki ima delovni, tekmovalni in tudi komercialni značaj, se bodo pomerili posamezniki in ekipe kuharjev in natakharjev iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin. Srečanje se nekoliko razlikuje od že znanih turističnih zborov po republikah, na katerih se gostinci merijo tudi v športnih disciplinah. Po dogovoru s sindikati te dejavnosti naj bi namreč v bodoče športna tekmovanja potekala ločeno od strokovnih.

Portorož bo v naslednjih dneh pravi Babilon jugoslovanske kuhinje. Gostinski in turistični delavci se bodo potrudili, najvišje ocene za strokovnost pa bodo nemara marsikomu tudi vstopnice za nastope v tujini.

Portoroški gostinci bodo tekmovanja z imenom »Teden jugoslovanske kuhinje v Portorožu« razširili na ves teden od 13. do 21. oktobra. V tekmovalnem delu »Tourjuga« se bodo v dneh od 18. do 20. oktobra v Metropolu pomerile kuharske ekipe iz Srbije in Slovenije, v Rivieri kuharji iz Hrvaške in Črne gore, v hotelih Palace iz Vojvodine in Makedonije, v Bernardinu pa iz Bosne in Kosova. Vsaka kuharska ekipa bo pripravila tudi po 24 »komercialnih« menujev.

Ob tej priložnosti bodo pripravili tudi razstavo narodnih menujev in hladnih plošč (18. oktobra v hotelu Palace), tekmovanje v pri-

Berite »Novi Matajur«

LJUBLJANA — Kaj spremeniti v jugoslovanski davčni politiki, je vprašanje, ki že dolgo muči snovalce jugoslovanske gospodarske politike. Spoznanje, da je tudi davčna politika, zaradi tega, ker je zelo pisana in neenotna, marsikaj pripomogla h gospodarskim težavam, narekuje hitro ukrepanje. Ukrepati pa bi morali tako, da bi davčna politika pripomogla k boljšemu gospodarjenju. To je med drugim tudi zahteva, ki jo zagovarjajo snovalci dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije, ki so zapisali, da se mora davčni sistem spremeniti od izrazito fiskalnega instrumenta (karkrščen je zdaj) v gospodarsko spodbujevalnega. To pa seveda pomeni, da bi morali nekatere zdajšnje davke bistveno zmanjšati ali celo ukiniti, uvesti pa nekatere povsem nove. Ti novi naj bi spodbujali dobro gospodarjenje, hkrati pa naj bi napolnili tudi vse proračune; od občinskih do zveznega. Ali je mogoče najti takšno rešitev, da bo volk sit in koza cela?

Snovalci nove davčne politike so svoje predloge že posredovali zvezni skupščini, ker želijo, da bi nov davčni sistem začel veljati že do prihodnje leto. Zanimivo je, da za zvezni prometni davek, ki ga država pobira od prodaje izdelkov, ne predvidevajo bistvenih sprememb, da pa za drugo vrsto prometnih davkov, ki jih predpisujejo občine in republike (ti davki so manjši kot zvezni), predlagajo izenačevanje. Zdjaj so namreč med republikami velike razlike, saj je v eni treba plačati skoraj enkrat večji tovrstni davek kot v drugi. Po novem naj bi ta republiški in občinski prometni danek bil okoli 10-odstoten, kar pomeni, da bi se za malenkost zmanjšal, bil pa bi vendarle različen za posamezne vrste izdelkov. Za alkoholne pijače npr. večji kot pa za obleko, obuhtev, pohištvo in podobne izdelke.

To torej pomeni, da pri samem prometnem davku ne bi prišlo pravzaprav do nobenih bistvenih sprememb. Ekonomisti, ki se ukvarjajo z davčnimi sistemi, pa trdijo, da bi prav prometni davek moral doživeti največje spremembe. Prometni davek je namreč najbolj ti-

pravljaju mešanih pijač, flambiranju in pripravljaju najrazličnejših solat (18. in 20. oktobra v restavraciji Jadran), razstavo omizij (18., 19. in 20. oktobra v Metropolu), razstavo živil in tehnične opreme, namenjene gostinstvu in turizmu (v Metropolu) in prikaz turistične ponudbe Jugoslavije (v Avditoriju). Na tržnici Kastel pa bodo prodajali spominke.

Splošno združenje gostinstva in turizma pa bo skupaj s sindikatom te dejavnosti in Avditoriju pripravilo razpravo o inovacijski dejavnosti v gostinstvu in turizmu.

Olajšave za navtične turiste

LJUBLJANA — Letošnja in nedavno minula sezona je domala neopazno prinesla nekaj sprememb, ki zadevajo plovbo po Jadranskem morju. Sproščeno je namreč nekaj prepovedanih con v jugoslovanskih notranjih vodah, ki so bile v veljavi od 1961. ali 1976. leta dalje. Te cone, ki jih jugoslovanski navtični turisti dobro poznajo, pa tudi tuji, so ponekod omejevale plovbo, kar pomeni, da se plovila nekaterim predelom obale ali otokom, zalivom itd. niso smela povsem približati.

Na območju Istre, natančneje v mejah luške kapitanerije Pula, je sproščena plovba po Fazanskem kanalu (na zdajšnjih kartah še vedno piše »prepovedana plovba«), kar bo najbrž razveselilo jadrance, saj je po tem kanalu pot do Pule precej bližja kot okoli Brionov.

Na Reki sejem Zgornjega Jadrana

REKA — V prostorih športne palače na Trstatu so včeraj popoldne odprli prvo razstavo gornjega Jadrana, na kateri je več kot 100 podjetij z Reke in njene okolice, iz Bjelovarja, pa tudi iz Slovenije razstavilo svoje izdelke.

Odprtja te prve gospodarske manifestacije so se udeležili vidni predstavniki reškega in hrvaškega gospodarstva, navzoči so bili nadalje gospodarski dejavniki Slovenije in predstavniki Gorice in Pordenona.

Sejem gornjega Jadrana bo odprt do 18. oktobra, že letos pa so določili čas sejma leta 1985, ki bo trajal od 24. do 29. septembra in bo torej odprt v času med zagrebškim in vodinskim velesejmom.

Včerašnji sejem je odprl predsednik hrvaške socialistične zveze Čedo Pajič, ki je dejal, da želi sejem predvsem popestriti turistično ponudbo, trgovino in malo obrt.

Skala v Sv. Štefanu

BUZET — Pod tole skalo je termalno kopalnišče Sveti Štefan, po vsej Jugoslaviji in tudi v inozemstvu znani kraj predvsem revmatičnim bolnikom in hrbtničarjem, torej tistim, ki bolelaho zlasti za išiasom. Ob njenem vzhodju namreč izvirajo topli vreli zveplene vode, ki omogočajo prijetne kopeli v večjem bazenu in tolikih kadeh za osebno terapijo.

V obsežnem hotelskem kompleksu z dependansami je veliko število sob, sedaj namenjenih prvenstveno jugoslovanskim socialnim zavarovancem. V zadnjem času pa si uprava zdraviliškega objekta prizadeva, da bi privabila tudi tuje goste. Zanimanje za ta kraj kažejo zahodnonemški in avstrijski turisti, pa tudi skandinavski.

Na sliki vidimo skalo, pod katero je topel izvir. Nanjo vodi sprehajalna pot.

E. O.

Gospodarsko pismo iz Slovenije Tresla se je gora...

pičen fiskalni pripomoček (pripomoček za zbiranje denarja), ki ne upošteva nikakršnih ekonomskih niti socialnih elementov. Plačuje ga vsak enako, ne glede na to, kakšen je njegov zaslužek. To dejstvo pa ni tako nepomembno, kot se zdi na prvi pogled: v Jugoslaviji že veliko ljudi zasluži samo toliko, da z zaslužkom komaj pokrijejo najnujnejše življenjske potrebe. Ker sprememb ni, se davčna politika tudi ne približuje zahtevi, da je treba z davki manj obremeniti tiste, ki manj zaslužijo, in bolj one, katerih zaslužek je nad povprečjem. Po drugi strani pa ni nikakršnega koraka naprej k cilju, da mora davčna politika delovati kot ekonomski instrument, kot gospodarski spodbujevalec. Ker prometni davki ostajajo skorajda isti kot so bili, njihov velikanski vpliv na rast inflacije ostaja, nikogar pa ne spodbuja k boljšemu gospodarjenju.

Zakaj torej skorajda nikakršnega napredka na tem davčnem področju? Najbrž zato, ker so vsi proračuni tako zelo močno odvisni od davkov na promet blaga. Zračunali so namreč, da se je letos v prvem polletju nateklo v vse proračune družbenih skupnosti 406 milijard dinarjev. Od tega so kar 248 milijard dinarjev zbrali iz prometnih davkov, iz carin in posebnih dajatev (ki imajo tudi povsem fiskalen značaj) pa še 98 milijard dinarjev. Na te tako imenovane posredne davke torej odpade kar 86 odstotkov vseh prilivov v proračune. Zmanjševanje teh davkov pa bi pomenilo tudi zmanjševanje teh prilivov. Zaključek se ponuja sam: vpliv in moč tistih, ki se napajajo v najrazličnejših proračunih, je tako močan, da se gospodarska politika z njimi ne upa v odkrit spopad.

Zato gospodarstveniki s temi napovedanimi

spremembami niso zadovoljni, nekoliko jih je potolažila le napoved, da se bo zmanjšal davek, ki ga podjetja plačujejo od dohodka (davek se bo zmanjšal za pol odstotka). To zmanjšanje gre nekoliko na roko zahtevam, da je treba gospodarstvo razbremeniti, vendar je davek sorazmerno majhen (zdaj podjetja plačujejo od dohodka 2,5-odstotni davek), če ga primerjamo z vsemi ostalimi dajatvami, ki jih mora podjetje poravnati. Res pa je, da predvidevajo prav pri tem davku še številne olajšave (za izvoznike, za tista podjetja, ki bodo delala v več izmenah, za znanstveno delo, za rudnike itd.). Tako je ta davek eden od tistih redkih, ki le imajo značaj gospodarskega spodbujevalca.

Novosti naj bi uvedli tudi na področju davkov od kmetijstva. Osnova za izračunavanje davkov še vedno ostaja katastrski dohodek. Nikakor ni uspela prodrati ideja, da bi kmetje obdavčevali glede na njihove gospodarske uspehe. Dolgo časa so namreč zagovarjali zamisel, da bi moral biti sorazmerno manj obdavčen tisti kmet, ki več pridelava. Na tak način bi namreč začeli spodbujati intenzivno pridelovanje in rejo, toda strah pred tem, da bi zaradi dobrega dela nekateri kmetje lahko tudi bistveno izboljšali svoj ekonomski položaj (nekateri se trudijo dokazati, da bi na ta način kmetje lahko tudi obogateli), je očitno velik in je spodnesel dokazovanje, kako blažilna bi bila za razvoj kmetijstva takšna spodbujevalna davčna politika. Zato so naredili nekakšen kompromis: da bi kmetijstvo vendarle napredovalo, bodo lahko kmetje uveljavljali najrazličnejše davčne olajšave (obrabna strojev, stroški, vzdrževanje gospodarskih poslopij...), tako kot na primer obrtniki. Vendarle ostaja obdav-

ževanje kmetov še vedno zasnovano na pavšalni način, ki je že preživel.

Ker se je v zadnjem času v Jugoslaviji čedalje bolj razpredla debata o tem, koliko milijardarjev imamo (pri tem uporabljajo vedno znova stare dinarje, kar močno zamegljuje stvari, saj je po teh kriterijih milijardar že skorajda vsak, ki je lastnik kolikor toliko solidne hiše), je prodrla ideja, da je treba začeti obdavčevati tudi imovino. Predlogov, kaj obdavčevati in kolikšni naj bodo ti davki, je veliko in prav tu je davčna domišljija najbolj zaživel. Podlaga vsega tega pa je vendarle: zbiranje denarja. Katere od vseh teh predlogov bodo v zvezni skupščini upoštevali, seveda ne moremo napovedovati, zdi pa se, da bodo zanesljivo sprejeli pobudo, da bi obdavčevali tudi imetje tujcev, ki ga imajo le-ti v Jugoslaviji, in pa zaslužek, ki ga tujci ustvarijo v Jugoslaviji s svojimi proizvodnimi sredstvi. Prav tako naj bi dodatno obdavčili tudi zaslužek, do katerega delavci pridejo izven delovnega časa (nadure, honorarji...). Ponovno pa naj bi ostreje obdavčili tudi redni zaslužek tistih, ki zaslužijo več, kot pa je povprečje. Predlagajo namreč, da bi progresivno začeli obdavčevati tiste, katerih zaslužek je dvakrat večji kot povprečni, vendar je že slišati veliko predlogov, naj bi bila meja trikratni povprečni zaslužek. Nekateri jugoslovanski komentatorji so v časopisih že zlobno pripomnili: meja pri dvakratnem povprečnem zaslužku ne diši funkcionarjem v družbenih službah in vodilnim delavcem v podjetjih, saj bi poslej morali tudi oni plačevati davke.

Zdi se, da s temi napovedanimi spremembami ne bo doseženo tisto, zaradi česar so nastale zahteve za spremembo davčne politike. Ostalo bo 15 vrst davkov; če upoštevamo davke za gospodarstvo, Jugoslovani bodo še vedno plačevali 10 vrst davkov: Davčni sistem ne bo silil k boljšemu gospodarjenju. Ne bo preprostejši. Ne bo enotnejši. Trese se torej gora...

JOŽE PETROVIČ

Na deželi skupni sestanek, ki ga je zahtevala KGS

Obnovitev dialoga med podpisniki sporazuma o gradnji hitrih cest v tržaški pokrajini

Na sedežu deželnega ravnateljstva za promet in prevoze so se v prejšnjih dneh srečali podpisniki okvirnega sporazuma o gradnji hitrih cestnih povezav v tržaški pokrajini; srečali so se deželni odbornik za promet in prevoze Di Benedetto (katerega so spremljali številni funkcionarji), predstavnik zainteresiranih občinskih uprav, KGS, Kmečke zveze, Konzorcija Naša zemlja, družbe ANAS in raznih gradbenih podjetij. Predvsem gre poudariti, da se je s tem sestankom, ki ga je zahtevala KGS, da bi deželno upravo, družbo ANAS in gradbeno podjetja opozorila na tiste točke okvirnega sporazuma, ki se še ne izvajajo, obnovil dialog med različnimi podpisniki sporazuma; na sestanku se je deželni odbornik zavzel, da bi prišlo pogostejše do podobnih srečanj, na katerih bi bilo mogoče sproti reševati nastale probleme.

V zahtevi po sestanku je KGS nazivala vse tiste točke sporazuma, ki so doslej ostale zgolj na papirju; na ta vprašanja je na sestanku odgovoril odbornik Di Benedetto. Glede prepočasnega izvajanja razlastitvenega stopka, oziroma izplačevanja denarnih odškodnin je odbornik pozval gradbeno podjetja, naj tudi v pomanjkanju ustreznega normativa ne čakajo

toliko časa, ampak naj, kjer je to seveda mogoče, sporazumno z lastniki poiščejo primerne rešitve; podjetja je praktično pozval, naj zaključijo problem odškodnin. S tem v zvezi se je odbornik navezal tudi na vprašanje delovnih skupin, ki so predvidene v sporazumu; doslej so bile te skupine praktično neaktivne in niso opravljale dela, za katero so bile ustanovljene; odbornik je pozval, naj bi takoj začele delovati, kar bi seveda odpravilo

vrsto problemov. V pisni zahtevi po sestanku je predsednik KGS tudi obžaloval, da niso bile doslej uresničene tiste točke sporazuma, kjer je govor o posegih v korist kmetijstva, o izrednem financiranju KGS za finančno leto 1985 in o sklicanju konference o teritoriju. Odbornik Di Benedetto je prisotne seznanil, da bo nastopil pri pristojnih odbornikih za kmetijstvo, proračun in načrtovanje, da bi se

te obveze deželne uprave dejansko uresničile. Glede konference o teritoriju pa je še posebej dodal, da je spričo značilnosti kraškega teritorija nujno potrebna, saj bo lahko razčistila marsikatero vprašanje.

Glede razlastitev, ki se nanašajo na povezavo med državnima cestama 14 in 202 (problem sega še v leto 1971!) pa so predstavniki družbe ANAS zagotovili, da bi se tudi to vprašanje moralo v kratkem rešiti. Na sestanku je bil seveda govor še o vrsti drugih vprašanj, ki zadevajo ta ali oni problem posameznih občinskih uprav in drugih ustanov. Izneseni so bili nerešeni problemi, zaradi katerih se širi nezaupanje med zainteresiranim prebivalstvom; nanje je opozoril predvsem predstavnik Kmečke zveze, ki je doslej skupno z okoliškimi občinami in KGS stala na strani razlaščenec in branila njihove interese, ki so obenem interesi celotne slovenske narodnostne skupnosti.

Sicer pa se je sam odbornik Di Benedetto zavzel za periodično preverjanje stanja del in izvajanja sporazuma, s katerim bi se lahko obnovilo tisto medsebojno zaupanje, ki je sledilo podpisu sporazuma in bilo v obojestransko korist.

Decembra srečanje za umestitev Centra UNIDO

Od 3. do 5. decembra bo v Trstu potekal prvi operativni sestanek začasne upravnega odbora, ki ima nalogo, da umesti v našem mestu enega od dveh sedežev (drugi bo, kot znano, v Delhiju) Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo ter biotehnologijo v okviru UNIDO.

To bo prvi neposreden stik med predstavniki 32 držav, ki so podpisale statut omenjenega centra, in tržaškimi pobudniki načrta. Okrog šestdesetim delegatom, ki so v večini akreditirani diplomati pri UNIDO, se bodo pridružili v razpravi člani krajevnega odbora za umestitev Centra. Srečanje bo v kongresni dvorani Pomorske postaje.

Obisk delegatov v našem mestu predstavlja dejanski prehod iz faze političnih razpravljaj v izvršilno fazo. Gostje si bodo ob tej priložnosti tudi ogledali Center za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah, kjer so v gradnji laboratoriji Centra UNIDO.

V pripravo na pomembno decembrsko srečanje se bo v ponedeljek 15. oktobra sestel Krajevni pripravljalni odbor, ki bo sestavil začasni upravni proračun za prvih pet let delovanja Centra in bo v podrobnostih proučil načrt, ki so ga predstavili arhitekti.

Pri KZ vložiti prošnje za oprostitev plačevanja davkov na kmečka poslopja

Po zakonu je predvideno, da za stanovanja kmetov in ostala kmečka poslopja, kot so hlevi, skladišča, kleti itd., ni treba plačevati raznih dajatev in davkov (IRPEF, ILOR, SOCOF...). Ta določila veljajo samo za tiste dele zgradb, ki služijo le kmetijskim dejavnostim, oziroma za tiste dele stanovanj, v katerih živijo kmetje. Pogoje za oprostitev plačevanja omenjenih davkov in dajatev mora ugotoviti finančno nadzorništvo na osnovi predložene dokumentacije, ki mora vsebovati potrdila o statusu kmeta, o razsežnosti kmetije in sestavi družinskega jedra ter po opravljenem ogledu poslopij. S prošnjo je zato treba predložiti še družinski list, katastrske izvlečke kmetije in potrdilo o vpisu v poklicni seznam neposrednih obdelovalcev (SCAU). Tajništvo Kmečke zveze je vsekakor na razpolago za vsa nadaljnja pojasnila in za izpolnjevanje prošenj ter seveda za nabavo vse potrebne dokumentacije.

● V sredo, 31. oktobra, zapade rok za poravnavo prometnega davka (tassa di circolazione) za poslednje letošnje štirimesečje september - december. Obveznost velja za lastnike tovornjakov, avtobusov, prikolice za prevoz ljudi in blaga, motornih plovil in motornih vozil za posebno rabo.

Tržaška občina že spet na zatožni klopi

Šola Bevk: s požrtvovalnostjo lepo premostili nastale težave

Openska osnovna šola France Bevk se je znašla ob začetku letošnjega šolskega leta z nekaterimi težavami, ki pa jih je znala s pomočjo staršev, učnega in neučnega osebja v kratkem času lepo premostiti.

Na šoli Bevk že nekaj let deluje pouk s podaljšanim urnikom. Ker se je pouk po posameznih razredih nekajkrat tedensko zavlekel v popoldanske ure, so na šoli uvedli šolsko refekcijo. Septembra letos pa je občina, povsem nepričakovano, ukinita refekcijo za ta tip šole, češ da nima na razpolago dovolj finančnih sredstev.

Sklep je izzval pri starših otrok veliko nezadovoljstvo. Ukinitve šolske refekcije bi lahko zadala šoli s podaljšanim poukom hud udarec, saj so predvsem mlajši učenci nadvse potrebni toplega obroka hrane za kosilo. Za kar ni znala poskrbeti občina, pa so poskrbeli starši sami.

Pred dnevi so na skupnem sestanku odločili, da bodo sami izmenično prinašali na šolo kosila, ki jih bo pripravljala openska lokalna »Gastronomica« za isto ceno (2.500 lir obrok) kot je cena posameznega kosila, ki ga nudi občina. Kosila na openski šoli so za nižje razrede ta teden že stekla, s čimer je bilo zagotovljeno normalno delovanje šole.

Prav tako je bil rešen drug problem, s katerim se je morala soočiti openska osnovna šola. Tržaška občina še vedno ni namestila na šoli popoldanskega sluge. Lani so ta problem rešili z rotacijo slug in z nadurami. Letos je občina ukinita nadure, tako se je vprašanje popoldanskega sluge še zaostri. Z veliko mero požrtvovalnosti in dobre volje pa ga je neučno osebje znalo primerne rešiti z rotacijo treh slug: dva od teh bosta službovala dopoldne, eden pa izmenično popoldne.

Primer openske šole Bevk ponovno dokazuje, kako globoko je slovenska šola zasidrana v srcih naših ljudi. Po drugi strani pa spet opozarja na veliko nezmožnost tržaške občine v upravljanju stvari, za katere je zadolžena. Po katinarskem primeru, po enostransko sprejetih novih tarifah za šolsko refekcijo, po ukinitvi suplenc v občinskih otroških vrtcih je to še dodatni minus za tržaško občinsko upravo.

● Komisija za vprašanja turizma in zaščite okolja pri tržaški federaciji KPI si je včeraj ogledala področje O-sapske doline, ki jo namerava miljska občina zaščititi. Komisijo je spremljal miljski občinski odbornik Mutton.

150 slovenskih deportirancev v Buchenwaldu je včeraj dopoldne obiskalo tržaško Rižarno

Obiski tržaške Rižarne, edinega nacističnega uničevalnega taborišča v Italiji so postali že zelo pogosti. Včeraj je Rižarno obiskala skupina 150 bivših deportirancev v nacističnem taborišču Buchenwald, ki so se pripeljali v Trst s tremi avtobusi, na meji pa so jih sprejeli in pozdravili člani pokrajinskega odbora Vsedravnega združenja bivših deportirancev v

nacističnih taboriščih ANED.

V Rižarno je udeležencem spominskega izleta spregovoril predsednik pokrajinskega odbora ANED Giovanni Postogna, ki je obrazložil zgodovino tega kraja smrti in trpljenja, ki je še tesneje povezal, je dejal, slovenske in italijanske antifašiste, pa tudi preživele iz nacističnih taborišč tudi v povojnem času v borbi za mir,

prijateljstvo in dobre odnose ter utrdil sodelovanje med sorodnimi organizacijami to in onstran meje. V imenu skupine deportirancev v Buchenwaldu iz Slovenije, ki je vključena v Republiški odbor Zveze združenj borcev NOV Slovenije, se je za sprejem in razlago zahvalil predsednik Janez Alič.

Skupina udeležencev izleta se je nato na sedežu Odseka za zgodovino pri NSK v Ul. Petronio sestala s predstavniki pokrajinskega odbora ANED, v imenu katerega jih je pozdravil Rihar Gorup, daljši govor o tem, kaj pomeni vsem bivšim borcem, aktivistom, pa tudi vsem slovenskim in italijanskim antifašistom tržaška Rižarna, pa je imela predsednica Združenja aktivistov Neva Lukeš, nato je o tem problemu in o samem srečanju spregovoril še tajnik pokrajinskega odbora VZPI Dušan Košuta. Oglasili so se še številni udeleženci tega srečanja, med temi Rudi Praznik ter se domenili za skupni obisk Buchenwalda, ki bo prihodnje leto, ob 40. obletnici, ko so se deportiranci tako rekoč samj v aprilu 1945 osvobodili iz tega kraja smrti. Bilo je to lepo in doživeto srečanje, ki se ga bodo udeleženci prav gotovo še dolgo spominjali.

Kako gledajo in ocenjujejo stranke položaj naše narodnostne skupnosti

V Domu Albert Sirk v Križu je bila v četrtek zvečer razprava o stališčih KPI, Slovenske skupnosti in PSI o trenutnem političnem položaju Slovencev v Italiji in tudi o vseh drugih aktualnih vprašanjih, s katerimi se sooča naša narodnostna skupnost. Pobudo za srečanje je dala KD Vesna, ki je tako tudi začelo svojo novo delovno sezono, v kateri bodo poleg tradicionalnim oblikam prosvetne dejavnosti posvetili pozornost tudi aktualnim žgočim temam.

V tem okviru že pripravljajo javno debato o sožitju med Slovenci in Istrani, na kateri bodo poleg slovenskih razumnikov sodelovali tudi voditelji kulturnega krožka »Istria«.

Tema kriškega srečanja (»Stranke in položaj Slovencev v Italiji: enotna gledanja in razhajanja«) ni samo aktualna, a je v marsičem tudi »vroča« tema, o kateri se mogoče v naši javnosti še vedno premalo odkrito govori in razmišlja. Z druge strani pa je naslov srečanja že sam na

sebi pomenil nevarnost, da bi razprava iz odkrite izmenjave mnenj in stališč zdrknila v golo polemiko, kar se na srečo ni zgodilo.

Igor Tuta, Rafko Dolhar in Stojan Spetič so z zornega kota PSI, SSK in KPI osvetlili gledanja na nacionalno vprašanje in na boj naše manjšine za doseg globalnega zaščitnega zakona, njihovo izvajanje pa se je poživilo ko so se na željo občinstva dotaknili problematike enotnosti med Slovenci in odnosov do krajevnih uprav. Vsi trije diskutanti so se strinjali, da je boj za globalno zaščito na prelomni črti in da je treba še dalje vztrajati na poti enotnosti, ki smo jo vsi skupaj začrtali na majske goriške manifestaciji. To enotnost, ki jo izpričuje tudi delo enotne slovenske delegacije, je treba učinkovito prenesti na bazo, ki pa je, kot so podčrtali nekateri iz vrst občinstva, večkrat strpnejša in složnejša od strankarskih voditeljev. Interesi in cilji, ki nas združujejo, morajo prevladati nad interesi, ki nas ločujejo, po drugi strani pa je ideološki in politični pluralizem naše manjšine stvarnost, ki jo ne gre zamolčati ali podcenjevati.

Na sliki: okrogla miza v Domu A. Sirk v Križu.

Dober glas gre v deveto vas

Obljuba dela dolg in zato danes objavljamo prvo glasovnico, s katero lahko naši bralci (in vsi ostali) izrečejo svoje preference glede prve radijske oddaje Dober glas gre v deveto vas. Oddaja je bila na sporedu po radiu Trst A prejšnjo soboto: kantavtor Ivo Tul je zapel dve svoji pesmi, prav tako ansambel Galebi. Kdo se bo uvrstil v veliki decembrski finale? O tem boste odločili vi, ki boste poslali svoje glasovnice na sedež tržaškega radia. Kdaj jih boste poslali? Tik pred zadnjo oddajo, tako da bo slika popolna in se boste laže odločili za tega ali onega kantavtorja in za to ali ono skupino. Mi pa bomo iz tedna v teden še naprej objavljali glasovnice...

GLASOVNICA ZA ODDAJO

DOBER GLAS GRE V DEVETO VAS

Glasujem za — kantavtorja

ansambel

MOJ NASLOV:

Včeraj na obisku v naši deželi

Novi ambasador SFRJ v Rimu Ante Skataretiko se je srečal s predstavniki naše skupnosti

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ambasador Skataretiko se je zahvalil za prisrčen sprejem in dejal, da je glavna naloga njega kot jugoslovanskega ambasadorja v Rimu tudi rešitev globalne zaščite Slovencev v Italiji. Sicer sem na začetku svoje službe v Rimu, je dejal, vendar sem imel že več razgovorov s predstavniki italijanske vlade, kot tudi s predstavniki raznih političnih strank. Tu je bil govor o zelo dobrih odnosih, ki povezujejo Italijo in Jugoslavijo, istočasno pa je bilo z naše strani, je dejal ambasador, poudarjeno, da je preteklo že veliko let, ne da bi Italija rešila tega za slovensko manjšino tako pomembnega vprašanja. Mi se bomo potrudili, je dejal ambasador, da se bodo prijateljski odnosi med obema državama še okrepili, nadaljevali pa bomo po naših močeh, da se vprašanja, ki zadevajo slovensko manjšino, čimprej ugodno rešijo, da ne bi predstavljala kamen spotike v teh resnično dobrih medsebojnih odnosih.

Ambasador Skataretiko je včeraj dopoldne v spremstvu generalnega konzula Mirošiča obiskal nekatere najvidnejše predstavnike oblasti v Trstu, med drugimi tržaškega prefekta Maria Marrosuja, predsednika deželne odbora Antonia Comellija, in predsednika deželne sveta Vinicia

Turella. V vseh razgovorih je bil poudarjen pomen dobrososedskih odnosov in sodelovanje med obema sosednjima državama, ki se odražajo, je bilo poudarjeno, na vseh področjih, tako v gospodarski izmenjavi, kot tudi v okviru delovne skupnosti Alpe - Jadran. Ocenjeno je bilo, da obstajajo še širše možnosti na področju gospodarskega sodelovanja, čemur naj bi v prihodnje posvetili še večjo pozornost. V razgovorih je bil dan poudarek tudi vprašanjem slovenske manjšine, predvsem zahtevi, da bi omenjena manjšina prišla do svojega zaščitnega zakona. Ambasador je pri tem

izrazil prepričanje, da bo demokratična Italija čimprej sprejela tak zakon, ki bo zaobleg vse Slovence, ki žive v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Na sprejemu je bilo tudi med drugim povedano, da bo danes dopoldne sprejel na sedežu tržaške prefekture v Trstu italijanski zunanji minister Andreotti enotno slovensko delegacijo, ki bo še v dopoldanskih urah odpotovala v Gradež, kjer se bo setala tudi z zveznim sekretarjem za zunanje zadeve Raffom Gizdarevičem, ki bo v Gradežu sodeloval na mednarodnem zasedanju o vodni povezavi med Jadranom in Savo.

S koncertom otroških zborov danes začetek Koroških dnevov

V Finžgarjevem domu na Opčinah

S koncertom otroških zborov iz Škocjana in od št. Primoža v Finžgarjevem domu na Opčinah se bodo danes na Tržaškem začeli Koroški dnevi. Pobudo za zanimivo prireditev, ki bo zajela vse tri pokrajine Furlanije - Julijske krajine, kjer živijo Slovenci v Italiji, so dali Slovenska prosveta iz Trsta, Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Koroška kulturna zveza iz Celovca.

Na Tržaškem se bodo Koroški dnevi nadaljevali jutri: v Marijinem domu pri Sv. Ivanu bodo nastopili lutkarji Koroške dijaške zveze z Zvezdico zaspanko Franā Milčinskega, v Marijinem domu v Ul. Risorta pa bodo gostovale dijakinje Strokovne šole za ženske poklice od št. Petra z Rebulovo Sinjo goro Horeb. V ponedeljek bo v Peterlinovi dvorani v Ul. Donizetti večer koroških pesnikov, obenem pa bodo odprli razstavo grafika Valentina Omana.

Deželni prispevki za deratizacijo

Deželni odbor je nakazal Krajevnim zdravstvenim enotam 50 milijonov lir za kritje stroškov, ki jih le imajo za deratizacijo tako v mestnih kot podeželnih predelih. Obenem je tudi določil višino finančnih posegov v korist živnozdravniških operaterjev iz dežele, ki so zaposleni

pri obveznem cepljenju proti steklini; namen cepljenja psov in drugih domačih živali je preprečiti razširitev stekline (doslej je bila odkrita v teh pokrajinah naše dežele) tudi v mestne zasele, kar bi imelo za človeka zelo hude posledice.

Kje bomo lahko nabavili bencin

Stanovska organizacija upraviteljev bencinskih črpalk Figisc javlja, da bo danes popoldne (13. oktobra) in jutri (14. oktobra) odprtih naslednjih 21 servisnih postaj (z maslinimi črkami navajamo tiste, ki imajo na razpolago tudi dizel):

AGIP — Ul. Revoltella (na vogalu Ul. D'Angeli), Nabrežje Ottaviano Augusto, Istrska ulica (nad pokopališčem), Ul. Carducci 4, Ul. Molino a Vento 153 in Ul. Valerio 1 (pri univerzi);

TOTAL — Ul. Giulia 2 (pri Ljudskem vrtu), Drevored Campi Elisi 1/1, Drevored D'Annunzio 73, Miramarski drevored 37 in 273, Nabrežje Gulli 8 in Sesljan (državna cesta 202);

ESSO — Trg Libertà 10/1 in Ul. Battisti 6 (Milje);

IP — Ul. F. Severo 2, Drevored D'Annunzio 38/A, Ul. Baiamonti 2 in Miramarski drevored 213;

CHEVRON — Nabrežje N. Sauro 14;

API — Ul. F. Severo 2/5.

Melonarji in fašisti kontestirali Andreottija

Lep »sprejem« pred županstvom

Andreotti, podobno kot lani predsednik republike Pertini, je bil včeraj zvečer v Trstu deležen zelo toplega »sprejema«. Pred županstvom ga je namreč pričakala večja skupina melonarjev in fašistov, ki je vzklikala bučna gesla proti vladi, proti osimskemu sporazumu in proti »uvajanju« bilin-gvizmak v Trstu. Med »protestom« ni prišlo do incidentov, tudi zaradi tega ker je ministra varovalo večje število policistov in karabinerjev. Vsekakor predvidene krajše slovesnosti ob poimenovanju Ulice Capo di Piazza po Bartoliju ni bilo.

Mladi melonarji so med Andreottijevimi pogovori na županstvu razdeljevali med mimoidoče letak, v katerem so opozarjali na »nevarnost, da bi Italijani po odobritvi zaščitnega zakona za Slovence lahko izgubili delovno mesto«. Protest proti Andreottiju so izpricali tudi tržaški radikalci, ki so s transparenti zahtevali njegov odstop v zvezi z afero Sindona. Ta protest so radikalci ponovili tudi v dvorani Krožka za kulturo in umetnost.

V sinočnjem govoru Krožku za kulturo in umetnost

Andreotti ni hotel sprožiti polemik in podčrtal Bartolijev človeški lik

Giulio Andreotti je bil včeraj zjutraj gost miramarskega centra za teoretsko fiziko, ki praznuje letos 20-letnico obstoja in delovanja. Po ogledu prostorov te ustanove se je zunanji minister srečal z njenimi voditelji in z raziskovalci držav v razvoju, ki sledijo tečaju fizike, ki je prav v teh dneh v teku. Andreotti je izkoristil to priložnost, da je s posegom o usmeritvi in o sedanjih smernicah italijanske vlade na zunanje političnem prizorišču neposredno odgovoril vsem (v prvi vrsti socialdemokratom in liberalcem), ki so v zadnjih dneh postavili v dvom njegovo zunanjo politiko. Ministrov poseg je že velik uspeh med slušatelji miramarskega znanstvenega centra.

V poznih popoldanskih urah se je Andreotti na tržaškem županstvu srečal z občinskim odborom in z načelniki svetovalskih skupin, med katerimi pa ni bilo predstavnika KPI. Komunisti so hoteli baje s tem zadržanjem še enkrat jasno potrditi, da se ne sfrinjajo z načinom kako je prišlo do poimenovanja ulice po Barto-

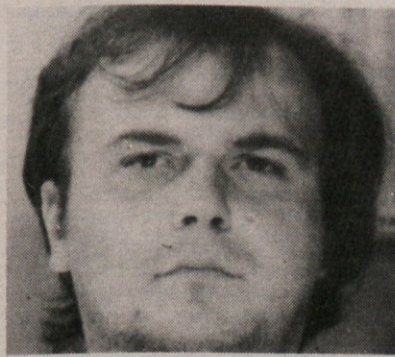
liju. Andreotti se je pred tem med drugim srečal tudi s predsednikom deželne komisije za odnose z EGS Dragom Štoko, ki ga je seznanil o položaju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji ter o prizadevanjih naše manjšine za dosego zaščitnega zakona.

Po poimenovanju Ulice Capo di Piazza po Bartoliju je Andreotti v Krožku za kulturo in za umetnost govoril o liku prvega tržaškega župana po priključitvi Trsta k Italiji. Kot je bilo pričakovati je bil minister v svojem govoru zelo diplomatski, ker se očitno ni hotel nikomur zameriti. Tudi slog je bil čisto njegov. Bartolija je prikazal kot človeka, ki je globoko

veroval v ideale svobode in demokracije ter kot odločnega pristaša italijanskega Trsta, pa tudi kot politične osebnosti, ki je stvarno gledala v bodočnost. Ob tem se je Andreotti izognil vsakršnemu stavku, ki bi lahko sprožil polemiko in tako razočaral vse tiste, ki so se za to ogrevali. Pred Andreottijem sta na kratko spregovorila župan Richetti in bivši posl. Tombesi v svojstvu predsednika Krožka za umetnost.

Ob včerašnjem Andreottijevem obisku je Tržaško gibanje izdalo tiskovno noto, v kateri potrjuje, da se ne strinja s poimenovanjem ulice po Bartoliju in s tonom manifestacij ob obletnici priključitve Trsta Italiji.

S strašilno pištolo hotel nad ministra Andreottija

Ko je minister Andreotti včeraj zapustil županstvo, se je iz množice pogljal proti njemu mlad moški s strašilno pištolo v roki. Varnostniki iz vrst Digosa in karabinerjev so ga nemudoma prišli in spravili za rešetke. Gre za 27-letnega Gerarda Deganuttija, ki je že dobro znan policiji zaradi številnih prekrškov zoper tujo lastnino pa tudi zaradi zavajanja v prostitucijo in nasilja, kot so nam pojasnili pri političnem oddelku kvesture. Iz drugega vira smo izvedeli, da Deganutti goji tople simpatije do politične desnice.

Spet nesoglasja v tržaški PSI

Pokrajinsko vodstvo tržaške federacije PSI je 13. zasedanju, med katerim je spet prišel do izraza razkol med večino (Seghene in Carbone) ter med Pittonijev manjšino znotraj stranke, odobrili resolucijo, s katero izraža nezadovoljstvo nad rezultati preverjanja na deželi. Resolucija obvezuje strankino tajništvo, da poseže na vseh ravneh (torej tudi v Rimu), da bo tržaška pokrajina imela ustreznejše zastopstvo v novi deželni vladi.

Svojo resolucijo, ki je v marsičem nasprotna od tiste, ki je bila odobrena, je predložil tudi Pittoni. Njegova resolucija je prejela 9 glasov, proti njej pa se je izreklo petnajst članov vodstva.

Posvet o šolskem razvoju

Osemnajsti šolski okraj prireja ob sodelovanju z organizacijami šolnikov štiri-dnevni posvet na temo: »Šola, družba, delo: hipoteza za šolski razvoj«. Predavanja se bodo vrstila od 15. do 18. oktobra na sedežu Pedagoške fakultete v Trstu, njihov namen pa je poglobiti razpravo o odnosu med šolo in družbo, predvsem v luči kulturnih, družbenih in tehnoloških sprememb.

● Razstavo o Leonardu, ki je bila na ogled na tržaški Pomorski postaji, si je ogledalo nad 30 tisoč ljudi, med katerimi je bilo največ mladih.

Jutri zadnji dan jesenskega sejma

Na tržaškem razstavišču se bo jutri končal prvi tržaški jesenski sejem, ki je letos posvečen računalništvu in tako imenovani »tretji starosti«. Včeraj so v okviru prve vsedravnne prireditve za vprašanja ostarelih z imenom »50 in več« predstavili pobudo »Telesoccorso«, ki jo je bolonjska občina izvedla v sodelovanju s telefonsko družbo SIP. V bistvu gre za radijsko zvezo, ki omogoča takojšnjo povezavo med različnimi bojnišnicami v bolonjski občini in pokrajini.

Danes bo na sejmju konferenca o homeopatski medicini in tretji starosti (ob 15.30), uro kasneje pa bo na sporedu okrogla miza o aktualnosti v homeopatski medicini.

Danes skupščina pristaniščnikov

V tržaškem pristanišču se nadaljuje stavkovno gibanje delavcev, ki so včlanjeni v enotno sindikalno zvezo CGIL - CISL - UIL. Delavci protestirajo, ker je pristaniška ustanova v zadnjem času dala v zakup vse več pristaniških operacij zasebnikom. Včeraj delavci niso opravljali nadurnega dela, o nadaljnjih protestnih akcijah pa se bodo domeni v današnji sindikalni skupščini. Zborovanje bo med 7.30 in 8.30 v dvorani novega pristanišča, kjer ponavadi delavci čakajo na pozive pristaniške ustanove.

Na mednarodni kongres o tehnologiji v Urbinu pojde tudi prof. Budinich

Pod pokroviteljstvom evropskega parlamenta, predsedstva rimske vlade in pristojnih italijanskih ministrstev bo 20., 21. in 22. oktobra v Urbinu mednarodno zasedanje o »tehnoloških inovacijah v industriji«. Referate bodo podale številne osebnosti neizpodbitnega slovesa, ki delujejo na področju gospodarstva, znanosti, tehnološkega obnavljanja in šolstva ter strokovnega izobraževanja. Med njimi bo tudi prof. Paolo Budinich, ravnatelj Mednarodne šole za višje študije pri Miramaru, ki bo 22. oktobra razvil poročilo o »pouniverzitetnem znanstvenem izobraževanju in ustreznih mednarodnih izkustvih v Trstu«.

O visoki ravni kongresa priča napovedana navzočnost ministrov Andreottija, Granellija, Altissima, Faluccijeve in Forlanija ter predsednika komisije za energijo in raziskovanje pri evropskem parlamentu Poniatowskega, ki bo tudi uvedel zasedanje.

Danes v Ricmanjih dan krvodajalcev

V ricmanjski Babni hiši bo danes nekoliko nenavarno, a pomembno srečanje. Ob 20. uri se bodo namreč zbrali krvodajalci iz dolinske občine na prireditvi, ki jo prireja pokrajinsko združenje krvodajalcev v Trstu po posameznih občinah. Dan krvodajalcev, kot so poimenovali jutrišnjo praznik v Ricmanjih, bo tudi priložnost za podelitev priznanj najzaslužnejšim večletnim krvodajalcem. V dolinski občini je okrog 150 ljudi, ki občasno daruje svojo kri. Dvainsvajset pa je takih, ki to počenja že desetletja in bodo zato prejeli jutri zaslužena priznanja.

Dan krvodajalcev v Babni hiši bo popestril in poživil tudi kulturni program. V goste so povabili priljubljeni Tržaški oktet.

Natečaj za mesto knjižničarja

Mednarodna šola za višje študije v Trstu je razpisala javen izpitni

natečaj za knjižničarja v poizkušnji. Kandidati ne smejo imeti več kot 35 let (razen izjemnih primerov, kakršne predvideva zakonodaja) in morajo imeti diplomno višje srednje šole. Prošnjo za udeležbo pri natečaju je treba predložiti ravnatelju omenjene šole najpozneje do 25. oktobra.

Prvi pisмени izpit bo ob 9. uri, dne 5. novembra in bo zadeval italijansko zgodovino ter književnost. Naslednjega dne bo pa na vrsti pismeni izpit iz tujega jezika.

● V sredo, 17. 10. bo v dvorani CE PACS (Ul. Filzi 6) okrogla miza na temo »Istrska kultura med dialogom in zapiranjem«, ki jo prireja krožek »Istra«. Začetek ob 18. uri.

Ob smrti Avguština Tula izreka KD Primorsko - Mačkolje iskreno sožalje ženi in svojcem.

Jutri občni zbor Tržaškega filatelističnega kluba »Košir«

Filatelija pomembno sredstvo za širjenje kulturnega obzorja

Tržaški filatelistični klub »Košir« bo imel jutri dopolne ob 10. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu svoj redni občni zbor. To bo tudi prvi občni zbor po poživljeni klubski dejavnosti in po lanskoletnem praznovanju 30-letnice ustanovitve tega zamejskega filatelističnega društva.

Na občnem zboru bodo preverili predvsem lanskoletno dejavnost in ugotavljali ali so in koliko so uresničili predvideni program.

Prav zaradi svojega specifičnega področja ima seveda filatelistično društvo tudi svoje posebne težave. Predvsem je težko stopiti v stik z vsemi, ki se stalno ali občasno ukvarjajo z znamkami, pa tudi stalni filatelisti doživljajo različna obdobja. In tako je povsem razumljivo, da se članstvo takega društva pogosto menjuje in preoblikuje. Na drugi strani pa je treba upoštevati, da je v naših krajih filatelija kot konjiček in kot veča zelo zanemarjena in tudi zapostavljeno področje. Saj se tu in tam dogaja, da celo v poštnih uradnih niso povsem poučeni o vseh novostih in marsikatera serije znamk niti ne prejmejo za prodajo. Ne nazadnje je treba tudi žal ugotavljati, da je poštna kultura in filatelija povsem odsotna iz šolskega življenja. Vsi ti razlogi in tudi pretirana individualnost med slovenskimi filatelisti gotovo ne pripomorejo, da bi se tudi pri nas, filatelija bolj razvila in da bi se slovenski filatelistični krožek bolje utrdil.

Na drugi strani pa je treba ugotavljati v zadnjem času večje zanimanje za zbirateljstvo na splošno in za organizirano ter urejeno zbiranje znamk se posebno. Morda je tudi odhod nastala potreba po obnovitvi in poživitvi obstoječega kluba »Košir« in vsaj iz nekaterih zanimivih pobud bi zgledevali, da si je sedanjí odbor resno zavihal rokave in da želi ustvariti živo, živahno, razčlenjeno in močno društvo, na katerega se bodo s časom lahko obračali vsi tisti, ki bi se radi približali filateliji in vsi tisti, ki bi radi kakršnokoli pomoč ali nasvete s tega specifičnega področja.

Že lanskoletna razstava v Kulturnem domu ob 30-

letnici kluba je pokazala, da imajo nekateri starejši člani kluba izredno bogato izkušnjo in tudi zelo lepe zbirke znamk. Njihova izkušnja je vsekakor koristno izhodišče za vse mlajše člane kluba, ki morda začenejo prve korake pri tem konjičku. In s tem smo tudi povedali obe osnovni karakteristiki filatelije. Na eni strani gre za zabavo in za sprostitve, na drugi pa ima zbiralec možnost, da prav skozi znamke in njihovo sporočilo odkriva druge svetove, druga področja znanosti, druge dobe. Filatelija upravičeno velja kot možnost nenehnega izobraževanja in razširjanja osebnega kulturnega obzorja.

Treba se je le lotiti zbiranja znamk s pravilnega konca in upoštevati vsa tista »pravila igre«, brez katerih filatelija postane le golo zbiranje sličic in nič več. Filatelistično društvo služi za vzgojni ali samovzgoji posameznika, služi boljšemu povezovanju med raznimi filatelisti in služi tudi bolj načrtnemu in organskemu skupinskemu delu, kar velja še posebno za naš zamejski prostor. Iz raznih poročil na občnem zboru bo možno ugotoviti, koliko je klub »Košir« opravil tudi to svojo kulturno in narodnostno vlogo. Iz posameznih posegov in iz razpoložljivosti njenih članov pa bo možno ugotoviti, kakšne in kolikšne so možnosti kluba tudi v prihodnosti. Naj omenimo, da je to edini filatelistični klub v zamejstvu, zato bi gotovo kazalo izrabi vse možnosti, da se razvije podobna filatelistična dejavnost tudi na Goriškem.

Klub »Košir« je lani izdal tudi svoj list »Postiljon«, ki lahko odlično služi za informacijo, stike in povezavo med posamezniki in skupinami.

Občni zbor se bo gotovo dotaknil vseh vprašanj, ki smo jih omenili in zato bo razprava gotovo zanimiva, razčlenjena in koristna in bo utrdila tista izhodišča, na katerih bo klub oblikoval svojo dejavnost v bližnji prihodnosti.

Na občni zbor so zato vabljeni vsi tisti, ki se s filatelijo aktivno udeležujejo in tudi vsi drugi, ki jih morda zanima to področje kot zanimivost ali pa kot del naše celokupne kulturne dejavnosti v zamejstvu.

gledališča

SSG
Nadaljuje se vpisovanje v Baletno šolo SSG v dopoldanskih urah v Kulturnem domu.

VERDI
V ponedeljek, 15. t.m., ob 18.30 bo v Novinarskem krožku predstavitev opere, ki bo otvorila letošnje operno sezono gledališča Verdi. In sicer Saint-Saënsove »Samson in Dalila«. Predstavitel bo glasbeni kritik Lorenzo Arruga.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA
Velika dvorana
Danes, 13. t.m., ob 19.30: Serbe Baudouin - dirigent iz Francije v izrednem koncertu s simfoničnim orkestrom Slovenske filharmonije.

Okrogla dvorana
Danes, 13. t.m., ob 22. uri: Pogovori v hiši Karlstein.
Srednja dvorana
Danes, 13. t.m., ob 10. uri: Otroška matineja - Izbor kubanskih risank za najmlajše.

Mala dvorana
V ponedeljek, 15. in četrtek, 18. t.m., ob 18. in 20. uri: ciklus »Evropske filmske šole«.

kino

Ariston 16.00 — 22.15 »Il servo di scena«. Peter Yates.

Eden 15.30 — 22.10 »Extasi girls«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Fenice 16.00 — 22.15 »Indiana Jones e il tempio maledetto«. Harrison Ford.

Excelsior 17.00 — 21.00 »C'era una volta in America«. Režija Sergio Leone. Robert De Niro.

Nazionale Dvorana št. 1 15.30 — 22.15 »Breakdance«. Za vsakogar.

Dvorana št. 2 15.30—22.10 »Scuola di polizia«.

Dvorana št. 3 15.30 — 22.00 »Nudo e crudele«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Grattaciolo 17.15 — 22.05 »Greystoke - La leggenda di Tarzan, il signore delle scimmie«. C. Lambert.

Mignon 16.30 — 22.15 »Maria's Lover«. Nastasia Kinsky, John Savage, Robert Mitchum, Keith Carradine. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Aurora 16.30 — 22.00 »Conan, il distruttore«.

Capitol 16.30 — 22.00 »Vedimoci chiaro«. E. Giorgi, J. Dorelli.

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Foot-loose«.

Lumiere 16.00 — 22.00 »Pappillon«. Steve McQueen, Dustin Hoffman.

Radio 16.30 — 22.00 »Erotico«. John Holmes. Prepovedan mladini.

Alcione 16.00 — 22.00 »Lo squalo - III.«.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI iz Križa in s Proseka - Kontovela prirejata v nedeljo, 21. t.m., avtobusni izlet v Kanal ob Soči, kjer bodo odkrili spomenik padlim XXX. divizije. Ogledali si bomo tudi Cercko in bolnico Franjo. Cena izleta (prevoz in kosilo) 20.000 lir. Vpisuje Gigi Bogatec, Dom A. Sirk v Križu (tel. 220-505), ki zbira tudi prostovoljne prispevke za spomenik in Kanalu.

Sekcija KPI J. Verginella iz Križa organizira od 6. do 20. januarja 1985 izlet na KUBO. Število prostorov je omejeno. Za informacije telefonirati na št. 220-213 v večernih urah.

KD Rovte - Kolonovec sporoča vsem izletnikom v Mauthausen, naj čimprej poravnajo vpisnino. Društveni prostori so odprti vsako soboto od 19. do 21. ure.

Na skupno življenjsko pot stopata danes

WALTER in SERENA

Njemu in izvoljenki vošči vso srečo v skupnem življenju

SD VESNA

menjalnica

12. 10. 1984

Ameriški dolar	1.900.—
Kanadski dolar	1.430.—
Švicarski frank	748.—
Danska krona	168.—
Norveška krona	213.—
Švedska krona	217.—
Holandski florint	545.—
Francoski frank	199.—
Belgijski frank	26.50
Funt šterling	2.330.—
Irski šterling	1.900.—
Nemška marka	615.—
Avstrijski šiling	87,25
Portugalski eskudo	11.—
Japonski jen	6.—
Španska pezeta	10.—
Avstralski dolar	1.400.—
Grška drahma	15.—
Debeli dinar	9.—
Drobni dinar	8.40

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S. P. A.
TRST - ULICA F. FILZI 18 - ☎ 61-448

GROZDJE ZA VINO
SUPERORTOFRUTTICOLO — Trg Cagni 1
(zadnja postaja št. 19) TELEFON 81-03-21
SAMO IZBRANO BELO IN ČRNO GROZDJE

Kulturni dom

OTVORITVENA PREDSTAVA
JUBILEJNE 40. SEZONE

Anton Tomaž Linhart
TA VESELI DAN
ALI MATIČEK SE ŽENI

komedija v dveh delih
(petih dejanjih)

Režija: **JOŽE BABIČ**

DANES, 13. oktobra, ob 20.30 —
ABONMA RED B - prva sobota
po premieri

JUTRI, 14. oktobra, ob 16. uri —
ABONMA RED C - prva nedelja
po premieri

v torek, 16. oktobra, ob 16. uri —
ABONMA RED H — mladinski
v sredo, 17. oktobra, ob 20.30 —
ABONMA RED D — mladinski
v sredo

v četrtek, 18. oktobra, ob 19.30 —
ABONMA RED E — mladinski
v četrtek

v petek, 19. oktobra, ob 16. uri —
ABONMA RED I — mladinski

v soboto, 20. oktobra, ob 20.30 —
ABONMA RED F - druga sobota
po premieri

v nedeljo, 21. oktobra, ob 16. uri —
ABONMA RED G - popoldan
na dan praznika

Vpisovanje abonentov ob delavnih od 10. do 12. ure ter od 18. do 20. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 040/734-265 — 734-269.

Prosimo cenjene abonente, da čimprej dvignejo izkaznice pri blagajni Kulturnega doma.

koncerti

Glasbena matica Trst - Oddelek za staro glasbo - Deželni sedež RAI v Trstu. Jutri, 14. oktobra, ob 18. uri v cerkvi sv. Hieronima na Kontovelu KARLO DENTI - viola da gamba, DINA SLAMA - čembalo, IRENA PAHOR - viola da gamba. Vabljeni!

Glasbena matica Trst, Ul. R. Manna 29, vpisuje abonmaje za koncertno sezono 1984-85 od 15. do 17. ure od 16. t.m. dalje. Lanski abonenti potrdite svoj sedež do 15. t.m.

VERDI

Operna sezona 1984-85: pri blagajni gledališča se nadaljuje vpisovanje novih in potrditev starih abonmajev. V četrtek, 18. t.m., ob 20 uri — red A/A — otvoritev sezone s C. Saint-Saënsovo opero »Samson in Dalila«. Dirigent Pinchas Steinberg, režiser Alberto Fassini.

mali oglasi

PROTI IZPADANJU las, proti prhljaju ter za nego izredno mastnih las pripravimo zeliščne šampone in ampule »DERBE«. Parfumeria Kozmetika 90, Opčine.

PODARIM tigrastega dobro vzgojenega mucka. Telefonirati v večernih urah na št. 274-995.

PRODAM otroško posteljico, voziček in box. Tel. 730-495.

KOZMETIČNI SALON RUŽICA - Boljunc 378 obvešča cenjene stranke, da salon deluje s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure in od 15. do 19. ure, ob sobotah zaprt. Tel. 040/228-313.

KLAVIR v dobrem stanju nujno potrebujemo za pevške vaje zbora I. Gruden. Telefonirati v popoldanskih urah na št. 299-509, 299-260 ali 299-795.

17-LETNIK z enoletno prakso kot muzičarski vajenec išče zaposlitev. Telefonirati v popoldanskih urah na tel. št. 225-796.

PRODAM FIAT 500 v dobrem stanju. Tel. 62776 ob urah kosila.

KUPIM staro hišo na Krasu z zemljiščem in hlevom. Tel. 763-119.

NOVO STANOVANJE 3-sobno, opremljeno, telefon, oddam v najem v Portorožu. Telefonirati na št. 003866/57757 zvečer.

GROZDJE ZA VINO prodajam, Riolino, tel. 040/229-331.

PRODAM kompjuter Sinclair spectrum nov, nikoli rabljen. Tel. 0481/83426.

DEKLE z opravljenim tipkarskim tečajem, tečajem za programerje kompjuterjev IBM, z dobrim znanjem slovenskega in italijanskega jezika ter večšča uradniškega dela išče katerokoli zaposlitev. Tel. 040/211-923.

ZLATO, zlate kovance kupi ali ugodno zamenja zlatarna Sosič - Narodna ulica 44, Opčine - Trst.

20 let Slomškovega doma v Bazovici

V četrtek zvečer so v Bazovici slavili 20-letnico delovanja Slomškovega doma. Pester in bogat kulturni spored je odprl Tržaški oktet, ki je pod vodstvom Janka Bana zapel »Zdravljico« ter več pesmi zamejskih skladateljev. Slavnostni govor je imel prof. Ivan Artač, ki je orisal življenje A. M. Slomška ter podal razmere Slovencev v njegovem in današnjem času. Nato so nastopili še mladinci, ki so recitirali nekaj Slomškovih pesmi. Prireditev je zaključil bazoviški župnik msgr. Živec, ki se je vsem prisotnim, posebno izvajalcem sporeda, zahvalil

čestitke

Te dni sta praznovala srebrno poroko SILVAN in KLARA GRGIČ. Čestitaja jima in želijo še mnogo skupnih, srečnih in zdravih let pevci in pevke KD Slovan.

razstave

V galeriji na Trgu Giotti 8 bo 17. t.m. ob 18. uri odprl svojo razstavo-laboratorij Bruno Munari.

TK Galerija, Ul. sv. Frančiška 20. Odprta je razstava eksponatov »copy art« ARS COPIANDI.

V galeriji Cartesius razstavlja slikar Pietro Grassi. Razstava bo odprta do 18. oktobra.

V občinski galeriji, Trg Unità, razstavlja do 15. t.m. slikar Piero Cone-stabo.

darovi in prispevki

V spomin na Zdenko Trampuž daruje družina Magajna 50.000 lir za Glasbeno matico.

Namesto cvetja na grob Zdenke Trampuž darujejo Vojkine in Helenine prijateljice Neva, Zmaga, Odinea, Elda in Rafaela 50.000 lir za sklad M. Čuk.

Namesto cvetja na grob Justine Kan-te vd. Trampuž daruje družina Milič (Zgonik 14) 10.000 lir za KD Rdeča zvezda.

V spomin na bratranca Mirka Kneza daruje Renato z družino 10.000 lir za SK Kras.

V spomin na Zdenko Trampuž - Sancin darujeta Edvin in Nerina Švab 20.000 lir za SPDT.

V spomin na Zdenko Trampuž - Sancin darujeta Margaret in Boris Mihalič 20.000 lir za SPDT.

V spomin na Zdenko Trampuž - Sancin darujeta Olga in Darjo Kraljič 20.000 lir za SPDT.

Namesto cvetja na grob Justine Trampuž darujeta Justina in Sergio Furlan 15.000 lir za SK Kras.

V spomin na Zdenko Trampuž - Sancin darujeta Stefanija Babič 30.000 lir in Mila Babič 30.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Zdenko Trampuž darujeta Alekseja in Primož Možina 20.000 lir za SPDT.

Ob rojstnem dnevu pokojne Valerieje Kocjančič - Spele (12. 10.) daruje Alma 10.000 lir za Slovenski dijaški dom v Trstu.

Namesto cvetja na grob Milana Caharije daruje Peter Grassi 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V isti namen darujeta Herman in Nada Pertot 30.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Stanislava Pertota darujeta Mariuccia, Rosana in Luciana Ienco 70.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

V spomin na Milana Caharijo darujeta Mario in Lidia Golemac 20.000 lir v isti namen.

Namesto cvetja na grob Milana Caharije daruje družina Sulini 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Družini Sedmak in Rebula darujeta 20.000 lir za sklad M. Čuk.

V spomin na Marijo Pecorari darujeta družini Brane in de Walderstein 20.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Namesto cvetja na grob Milana Umka daruje družina Grahonja (Gročana 29) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na Milana Umka daruje Justina Racman (Gročana 28) 20.000 lir za Skupnost družina Opčine.

razna obvestila

Ob dnevu krvodajalca bo danes, 13. oktobra, ob 20. uri v Babni hiši podelitev priznanj članom te organizacije. Nastopal bo Tržaški oktet.

Skupnost partizanov pomorščakov Slovenije vabi na tovariško srečanje, ki bo danes, 13. t.m., ob 11. uri v prostorih Splošne plovbe Piran.

Odbor skupnosti borcev 30. divizije IX. korpusa je sklenil postaviti spomenik padlim borcem v Kanalu ob Soči. Ker omenjeni odbor nima zadostnih sredstev, je prosil zamejske sekcije bivših partizanov, ki so pripadali brigadam omenjene divizije za pomoč. V ta namen vabijo sekcije vse bivše borce, sorodnike in druge vaščane, da prispevajo za to plemenito nabiralno akcijo. Prispevke sprejemajo: sekcija VZPI-ANPI Trebče - Padriče - Gropada; za Trebče Livijo Malalan, za Padriče in Gropado Alojz Žagar; sekcija VZPI-ANPI, PD Slovenec in celica KPI iz Boršta in Zabračca: Milka Zerjal, tel. 228-230.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Tabor Opčine - Prosvetni dom. Jutri, 14. oktobra, ob 17. uri koncert ansambla TAIMS. Gost večera bo gledališki igralec Stane Rastresen. Vabljeni!

KD Vesna prireja jutri, 14. oktobra, ob 17. uri v Domu A. Sirk v Križu gostovanje dramske skupine SKD Tabor, ki bo uprizorila Tavčarjevo fantazijo v dveh dejanjih »Pekel je vendar pekel«. Režija D. Gorup.

Danes praznuje v Rojanu 50 let EDI HUSU

Vso srečo mu želijo Tea, Walter, Adriano, mama, tata ter brata Darko in Sergio z družinoma.

včeraj-danes

Danes, **SOBOTA**, 13. oktobra
EDVARD

Sonce vzide ob 6.19 in zatone ob 17.23 — Dolžina dneva 11.04 — Luna vzide ob 19.02 in zatone ob 9.40.

Jutri, **NEDELJA**, 14. oktobra
NEDELJKO

Vreme včeraj: temperatura zraka 18,5 stopinje, zračni tlak 1019,2 mb narašča, veter 8 km na uro severovzhodnik, vlaga 70-odstotna, nebo pooblečeno, morje mirno, temperatura morja 19 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Luca Carmeli, Andrea Lisiak, Nathan Taucer.

UMRLI SO: 86-letna Luigia Gherdoli vd. Fabri, 83-letna Maria Sedmak, 62-letni Rodolfo Quarngali, 76-letna Lydia Andreeff, 78-letni Bruno Stormi, 78-letna Marcella Favretto vd. Drussing, 93-letna Bortolina Fragiaco vd. Trani, 65-letni Pietro Cernecca, 73-letna Carla Pipan vd. Rebec, 74-letna Corinna Bidoli por. Miliani.

OKLICI: univerzitetni študent Gianfranco Salico in prodajalka Tea Ronzani, delavec Antonio Vodisca in uradnica Lorella Specogna, hotelier Roberto Bravin in uradnica Anna Maniago, uradnik Gianni Matteo in uradnica Annamaria Zugna, univerzitetni študent Jochen Hans Cailloud in v pričakovanju prve zaposlitve Marta Marchini, trgovski potnik Sergio Manosperti in bolničarka Emanuela Muchich, uradnik Raniero Ricci in učiteljica Luciana Udina, tekstilec Sergio Schirizzi in gospodinja Cristina Viezzoli, metalurški inženir Srečko Čeborn in univerzitetna študentka Maria Kostnapfel, delavec Giordano Garrinella in prodajalka Antonella Mercusa.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Trg Cavana 1, Trg Giotti (Ulica sv. Frančiška) 1, Largo Osoppo, Ul. Zorutti 19, Fernetiči, Milje (Lungomare Venezia 3).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24.

film - film - film

ureja kinoateljje

filmi na tv zaslonu

AMERICAN GRAFFITI — 1973

Režija: George Lucas.
Igrajo: Richard Dreyfuss, Ronny Howard, Charlie M. Smith, Paul Le Mat, Cindy Williams.

RAI 3, v nedeljo, 14. oktobra, ob 17.10

HAIR — 1979

Režija: Milos Forman.
Igrajo: Treat Williams, John Savage, Annie Golden, Cheryl Barnes.

Rete 4, v nedeljo, 14. okt., ob 23.30.

Dva glasbena filma za ameriška (in tudi naša) šestdeseta leta, ki ne potrebujejo velikih predstavitev. Ameriški grafiti so, po besedah samega Lucasa, antropološki film, ki preučuje običaje in navade posebne, ožje skupine ljudi: »To sem si zamislil kot študijo ljubezenskega obredja in dvorjenja med mladimi Amerikanci. Vse to se dogaja v avtu... Tudi sam sem 4 leta šprical šolo in lovil dekleta z avtomobilom. To je nekakšen nostalgичen album mojega življenja in vse, kar se dogaja, je povzeto po resničnih dogodkih iz mojega in življenja prijateljev.«

Čemu je Formanu uspelo, po kavstičnih kritikah ameriškega načina življenja iz Taking Off in Leto nad kukavičjim gnezdom, prenesti na filmski trak enega izmed najbolj pomembnih spomenikov mladinske protikulture šestdesetih let. Broadwayski gledališko glasbeni spektakel, ki je izraz antikonformističnega in pacifističnega vrenja proti vsemu institucijskemu, postane v tej filmski realizaciji prava himna polnega in razposajenega življenja mladosti.

FERMATA D'AUTOBUS

»Bus Stop« — 1956

Autobusna postaja

Režija: Joshua Logan.

Igrajo: Marilyn Monroe, Don Murray.
Rete 4, v ponedeljek, 15. oktobra, ob 20.25.

Kljub temu da je študiral pri Stanislavskem in da je izkazal precej gledališkega talenta, Logan ni nikoli preprical s svojim filmskim delom. Izjema je morda ta simpatična komedija z Marylinko in komaj še kakšen naslov. Ta je vsekakor ena njenih najlepših vlog: navivna in očarljiva plesalka v saloonu, ki udomači in o svoji prav tako navivnega in neotesnena rodeaša... Marylinini ljubimci si ta teden lahko še ogledajo njeno nežno razmerje v Il principe e la ballerina (Princ in plesalka) z Laurenceom Olivierjem, slavnim shakespearemskim igralcem, ki je njen soprotagonist in režiser tega filma. Na Rete 4, v sredo, 17. oktobra, ob 9.00.

UNA PALLOTTOLA PER ROY

»High Sierra« — 1941

Visoka Sierra

Režija: Raoul Walsh.

Igrajo: Humphrey Bogart, Ida Lupino, Joan Leslie.
Tele Montecarlo, v torek, 16. okt., ob 20.25.

Avtor literarne predloge (romana) W. R. Burnett in John Huston sta napisala zelo lep scenarij za to zgodbo, ki je doživela več »remakejev«. Bogart pripravlja s svojo tolpno (v kateri je tudi Ida Lupino, ki ga ljubi) velik rop. A ta bo propadel zaradi njegove ljubezni in skrbi za drugo dekle, ki pa se ne zmeni zanj. Le v melodramskem koncu bo prepozno spoznal pravo ljubezen do Lupinove.

Walsh je izvrsten hollywoodski »obrtnik«, kot smo že večkrat napisali, in pričujoči film je klasičen naslov črnega gangsterskega žanra. Bogart vemo kdo je... In Ida Lupino je zanimiv lik igralke in režiserke, ki je igralškemu (dramatskemu in komičnemu) temperamentu pridružila še izvorno scenarijsko, producentsko in režisersko dejavnost in zasnovala tako nekaj dognanih »ženskih« filmov.

UNA NOTTE D'ESTATE (GLORIA)

»Gloria« — 1980

Režija: John Cassavetes.

Igrajo: Gena Rowlands, J. Adames.
RAI 1, v četrtek, 18. oktobra, ob 21.50.

Pravzaprav si ne moremo domisliti Cassavetesovih zgodb in situacij

brez prisotnosti njegove žene, šarantne in plavalase Gene Rowlands, ki združuje in sintetizira v sebi številne poteze sodobne ženske. Njene interpretacije so neposredna in nervozna zmes fikcije, bravuroznega igraltva in resničnosti. Minnie z njenim Moskowitzem, razpadajoča zvezdnica iz Večera pred premiero, notranje prizadeti in svobodni junakinji iz Žene in Tokov ljubezni in tudi spektakularna in agresivna Gloria iz te zgodbe, vse te variante ženske sedemdesetih oz. osemdesetih let nas presenečajo in prevzemajo. Kamera in igra sta tako neposredni in učinkoviti, da imamo res občutek, da se situacija dogaja prav tu in sedaj pred nami.

v kinodvoranah

C'ERA UNA VOLTA IN AMERICA

»Once Upon a Time in America« 1983-84

Bilo je nekoč v Ameriki

Režija: Sergio Leone.

Igrajo: Robert De Niro, James Wood, Elisabeth McGovern, Trest Williams in še 5 glavnih in kakih 80 stranskih igralcev za 3 ure in 40 minut filma...

Če smemo parafrazirati naslov filma, je bila najprej knjiga, »The hoods« (v ital. prev. »A mano armata«), pričevanje v prvi osebi izpod peresa postarane gangsterja Harryja Gitya, ki zaokroža zdaj epsko zdaj intimno skoraj 50 let ameriškega gangsterstva. Za to delo se je močno navdušil S. Leone, medtem ko je uspešno ustvarjal svoje »filmske špagete«. Per un pugno di dollari, Per qualche dollaro in più in Il buono, il brutto, il cattivo, in začel snovati njegovo filmsko priredbo.

Z Grayovo knjigo v žepu je Leone realiziral še C'era una volta il West in Giù la testa, ki sestavljata skupaj s pričujočim naslovom t.i. ameriško trilogijo. Vmes je odklonil režijo Botra po Puzovem romanu; med raznimi produkcijami in soročijami je trmasto iskal naprej sredstva za ta svoj ambiciozen načrt. Ves potek teh priprav in samo snemanje je lepo opisano v knjigi časnikarja Diega Gabuttija, »C'era una volta in America« (Rizzoli). Ta je po Kezichevem zgledu, ki je to storil za Fellinijev Dolce vita, sledil od blizu nastajanju filma in poizvedel tudi marsikakšno anekdoto iz Leonejevega življenja.

Zgodba ne sledi kronološkemu zaporedju, pač pa se v čudežni igri, kitajskih škatel povzpenja v bodočnost in s sanjskimi »flash backi« zopet vrača v preteklost. 1922 v njujorški židovski četrti se štirinajstleten Noodles (protagonist oz. neprotagonist tega ameriškega epa) zaljubi v Deborah, katero bo ljubil brez uspeha vse življenje, in snuje z mladimi pajdaji Maxom, Patsyem, Dominicom in Cockeyem tolpo, ki se bo kmalu profesionalizirala. 1933 s prohibicionizmom propade njihova »tovarišija«, vsi so ubiti, le Noodles se reši na podeželje. 1968 osiveli Noodles se vrne v New York, tu sreča Deborah, ki je postala slavna igralka in se omožila z... Maxom, ki ni torej umrl kot je domneval Noodles, marveč postal ugleden javni človek, senator.

Noodles kot je nekoč zapisal je sinonim za Nihče. Romantična skica nadpovprečnega in nevsakdanjega zračaja, ki je imel vse poteze in kakovosti, da bi se uveljavil in postal Nekdo, v značilnem ameriškem slogu. Ta lik ararhičnega in individualističnega gangsterja je soroden drugim De Nirovim junakom, Saksofonistu iz New York, New York, lovcu na jelene, Kazanovemu belečemu portretu velikega hollywoodskega producenta. V teh vlogah je čutili neko melanholijo, dihamo neko otožnost, ki je odmaknjena in pomešana z nostalgijo za čas in življenje, ki sta šla mimo. In De Niro, njegov instinktiven nasmeš, je morda najboljši znanlec tega sodobnega občutka. (D. D.)

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal	13.30 Dnevnik 2 - Lepa Italija
10.00 Secret Valley: salvare la natura	14.00 Šola in vzgoja: Odrpta šola
10.25 Nils Holgersson - risanka	14.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
11.00 Il principe reggente - 2. del	14.35 Športna sobota
12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	16.15 - 18.30 Sereno variabile
12.05 Happy days - TV film	17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
12.30 Cinemania - 3. epizoda	17.35 Izžrebanje loterije
13.25 Vremenska slika	18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti
13.30 Dnevnik	18.40 I professionals - TV film
13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...	Meteo 2 - vremenska napoved
14.00 Prisma	19.45 Dnevnik 2 - Vesti
14.30 Kapò - film	Dnevnik 2 - Šport
Igrajo Susan Strasberg, Laurent Terzieff, Emmanuelle Riva	20.30 L'uomo venuto dalla pioggia - film
16.30 Posebnosti iz parlamenta	Igrajo Charles Bronson, Marlene Jobert, Gabriele Tinti
17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti	22.25 Dnevnik 2 - Športne vesti
17.05 Barriere - 3. oddaja	22.35 »Brigitte Bardot proprio lei« - 2. del
18.05 Izžrebanje loterije	23.20 Il brivido dell'imprevisto
18.10 Nabožna oddaja	
18.20 Napoved programov za prihodnje dni	
18.50 Trapper John - TV film	Tretji kanal
19.35 Almanah in Vremenska napoved	15.25 Šola in vzgoja: L'arte del tessile: luoghi di conservazione
20.00 Dnevnik	15.55 Šola in vzgoja: Blisk, grom in mavrica
20.30 Fantastico 5	16.25 Il pollice
22.40 Tramonto di un impero: La marcia di Radetzky - 1. del	17.00 La pattuglia sperduta - film
24.00 Dnevnik 1 - Zadnje vesti in Vremenska napoved	18.15 Polčas košarkarskega prvenstva
	19.00 Dnevnik 3
Drugi kanal	19.10 Dnevnik 3 - Deželne vesti
10.00 Dnevi Evrope	19.35 Geo Antologija
10.30 Due e simpatia: A. Čehov: Stric Vanja	20.15 Napoved programov za prihodnje dni
12.30 Dnevnik 2 - Start	20.30 Moda v Italiji
13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri	21.30 Dnevnik 3
13.25 Dnevnik 2 - Zdravniški nasveti	21.55 Rockconcerto

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana	22.00 Zrcalo tedna
8.00 Poročila	22.20 Euroshow - zabavno glasbena oddaja
8.05 Ciciban, dober dan: Ringaraja v živalskem vrtu	23.00 Poročila
8.20 Uganke med nitkami	Koper
8.40 Smogovci - otroška nadalj.	16.55 Košarka:
9.10 Bratovščina Sinjega galeba - nadalj.	18.30 Visok pritisk - glasba
9.40 Slovenska ljudska glasbila in godci: Žvegla	19.30 TVD stičišče
10.00 Skrivnostni svet A. Clarka: Neznani letišči predmeti - dokumentarna oddaja	19.50 Bližnji posnetek s sveta
10.30 Finska med Vzhodom in Zahodom	20.20 Predstraža kraljestvo TV - TV film
11.05 Manjšine - Bogastvo Evrope: Onkrja Mure	20.50 Poslednja bitka v raju - dok.
11.35 Poročila	21.40 TVD vse danes
14.35 Sultan urat IV	21.50 Zdravnik in pacient: koronarna insuficienca in nuklearna medicina
15.25 PJ v roketu	Zagreb
16.55 Poročila	8.50 TV v šoli
18.30 Čudeži narave: Dežela kivija	15.25 Rokomet
18.55 Premiera - film	16.45 Poročila
19.05 Risanka	17.00 Košarka
19.30 Dnevnik	18.30 Prisrčno vaši
20.00 Smrt prihaja na konju - film	19.30 Dnevnik
	20.00 Čuden par - film
	22.00 Za konec tedna

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5	14.00 Šport
8.30 Mammy fa per tutti - TV film	16.00 Bim Bum Bam
9.00 Phyllis - TV film	Lo specchio magico - risanka
9.30 La piccola grande Nell - TV film	Nanà Supergirl - risanka
10.00 Il cardinale Lambertini - film	Hello Spank - risanka
12.00 Il ritorno di Simon Templar - TV film	17.40 Musica è
12.50 Il pranzo è servito	18.40 Variety
13.30 I magliari - film	19.50 Lady Georgie - risanka
15.30 V Visitors - TV film	20.25 Supercar - TV film
17.30 Il mondo degli animali - dokumentarec	21.25 Hazzard - TV film
18.00 Record - tedenska športna odd.	22.30 Italia Italia, collage a tema: Cuore di mamma
19.30 Zig Zag - kviz	23.30 Deejay Television - Videod Estate '84
20.25 Premiattissima	TELEPADOVA
23.00 Le sabbie di Kalahari - film	13.00 Šport
RETEQUATTRO	14.00 Evita Peron - nadalj.
8.30 Mary Tyler Moore - TV film	15.00 Hero High - risanka
9.00 Mimi Bluette... fiore del mio giardino	15.30 Yattaman - risanka
11.00 Samba d'amore - TV novela	16.00 Grizzly Adams - TV film
11.45 Febbre d'amore - TV film	16.55 Petete - risanka
12.45 Alice - TV film	17.00 Gatchman - risanka
13.15 Šport	17.30 Yattaman - risanka
13.45 Caccia al 13	18.00 Lamù - risanka
14.15 Fiore selvaggio - TV novela	18.30 Zorro - risanka
14.50 Casablanca - TV film	19.00 Candy Candy - risanka
16.00 Vegas - TV film	19.30 Mama Linda - TV film
17.00 La regina dei mille anni - risanka	20.20 Spia spione - film
17.20 Masters i dominatori dell'universo - risanka	22.15 Euro Calcio
17.50 Febbre d'amore - TV film	23.30 Rombo TV
18.45 Samba d'amore - TV novela	TRIVENETA
19.30 New York New York - TV film	9.30 Angoscia - TV film
20.30 Una settimana al mare - film	10.00 Shannon senza pietà - film
22.10 Vegas - TV film	14.00 Risanke
23.10 Permette signora che ami vostra figlia? - film	14.30 TV film
01.20 Hawaii Squadra Cinque Zero - TV film	15.00 Dražba preprog
	18.00 I naufraghi - TV film
ITALIA 1	18.30 Fuga disperata - TV film
8.30 La grande vallata - TV film	19.30 The Great Detective - TV film
9.30 Psicanalista a tempo perso - film	20.30 Alto comando: operazione uranio - film
11.30 Maude - TV film	22.00 Angoscia - film
12.00 Giorno per giorno - TV film	22.30 La bomba comica - film
12.30 Lucy Show - TV film	TELEFRIULI
13.00 Bim Bum Bam	11.00 Si o no
C'era una volta... Pollon - risanka	13.30 The Bold Ones - TV film
I fantastici viaggi di Fiorellino	14.30 Šport
	17.05 Birdman Galaxy Trio - risanka
	18.30 Attenti ai ragazzi - TV film
	19.30 Ironside - TV film
	20.30 Film
	22.15 Film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše: Narodnozabavna glasba; Koledar; 7.40 Pravljica; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Slovenska lahka glasba; 9.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12. uri: »Bom naredu st'zdice, čjer so včas' b'le« — glasnik Kanalske doline; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Radijsko popoldne: Otroški kotiček: »Na letišči preprog«; 14.30 Glasbeni listi; 15.00 Glasbeni portret Urbana Kodra; 15.20 Glasbeni listi; 16.00 V svetu valčka; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 Zadnji sklop: Mi in glasba; 18.00 Romani v nadaljevanjih: France Bevk: »Kozorog«, dramatisacija v 5. delih; 18.40 Glasbena priloga.

RADIO OPČINE

Oddaja na naslednjih frekvencah 99,100, 90,600, 98,800 Mgh
Everling glasba; ob 15.00 Glasba po željah s telefonskimi pozivi v živo, tel. števil. 212658; ob 18.00 Listajmo po časopisih; ob 20.00 Športna sobota v sodelovanju s Primorskim dnevnikom - gost slovenski kantavtor Robi Nemančič; ob 21.00 Neposreden prenos košarkarske tekme Jadran - Fidenza; nadaljevanje športne sobote od 23.00; Dalje non stop glasba.

RADIO OPČINE obvešča vse poslušalce, da namesto na frekvenci 93.200 MGHV nas bodo lahko sprejemali na frekvenci 98.900 MGHV.

RADIO KOPER

(Slovenski program)
6.30, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; Jutranji koledar; 6.15 Vremenska napoved, cestne razmere, EP; 6.45 Prometni servis; 13.00 Otvoritev; Kruh in sol radia Koper; 13.40 Zamejska reportaža; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; Pesev tedna radia Koper; 18.00 Zaključek programa.

RADIO KOPER

(Italijanski program)
6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Jutranji program; 7.00 Glasba za dobro jutro; 9.15 Casadei Sonora; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 La canzone della settimana; 10.35 Vrtiljak; 11.00 Dvojne tračnice; 11.30 Na prvi strani; 11.45 Na tvoji strani; 12.00 Glasba po željah; 12.35 Pičice na i; 14.30 Popoldanski program; 14.35 Stiamo tutti nel pallone; 16.32 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 20.00 Zaključek.

RADIO 1

6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.00 Zelena val; 9.00 Weekend; 10.15 Black-out; 11.00 Glasbena srečanja; 11.40 Čudežna svetilka; 12.30 Lev Tolstoj — 7. nadalj.; 13.25 Master; 13.56 Zaleni val Evropa; 14.05 L'usignolo di Lecce; Tito Schipa; 14.45 Master; 15.03 Varietà, Varietà; 16.30 Doppigioco; 17.30 Autoradio; 18.00 Objektiv Evropa; 19.20 Ci siamo anche noi; 20.00 Black-out; 20.40 Caro Ego; 21.00 O zdravju; 23.05 Telefonski poziv.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30 Poročila; 6.00 Erbario; 8.05 Šola in vzgoja; 8.10 Radiodue predstavlja; 8.45 Tisoč in ena popevka; 9.32 Helzapoppin Radiodue; 12.45 Hit parade; 15.00 Le favolose sorelle Marchisio; 15.45 Hit parade; 17.02 Tisoč in ena popevka; 17.32 La belva nella giungla; 18.40 Glasbeni program; 21.00 Simf. koncert; 22.50 Eri forte, papà.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00 Poročila; 6.20 Rekreacija; 6.45 Prometne informacije; 7.25 Dobro jutro, otroci; 7.35 Prometne informacije; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Pojte z nami; 9.20 Matinejski koncert; 10.05 Po republikah in pokrajinah; 10.25 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13. ure - Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 14.05 Glasbena panorama; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.10 Zabavna glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak; 17.00 Studio ob 17. uri - Zunanepolitični magazin; 18.00 Škatlica z godbo; 18.30 Mladi mladim - Jesenska serenada 84; 19.25 Zabavna glasba; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom Mojmira Sepeta; 20.00 Oddaja za Slovence po svetu; Mladi mostovi; Naši kraji in ljudje; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Od tod do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program.

Pred kratkim je bila v Pordenonu retrospektiva »pionirja westerna« Thomasa H. Inceja, ki je na našem posnetku prvi na levi v drugi vrsti (od spodaj)

Obiskali so Gorico in Videm

Delegacija Skupnosti slovenskih občin na obisku pri predstavniku Zveze pokrajin

Včeraj je bila na obisku v naši deželi delegacija Skupnosti slovenskih občin, ki jo je vodil predsednik Rafael Razpet. Šlo je za povratni obisk potem ko je v sosednji obiskala Ljubljano delegacija Zveze pokrajin Furlanije - Julijske krajine. Namen teh srečanj je v spoznavanju upravnega sistema v obeh sosednjih deželah pa tudi v poglobljanju sodelovanja na vseh ravneh med našo deželo in Slovenijo.

Prav zaradi tega se je delegacija na poti v Videm, kjer je bil osrednji del srečanja, ustavila v Gorici, kjer so goste sprejeli, poleg predsednika deželne zveze pokrajin in goriškega pokrajinskega odbornika Edija Bresana, še predsednik pokrajine Cumpeta, pokrajinski svetovalec Poletto in podkvestor Davini. Slovensko delegacijo so ob predsedniku Razpetu sestavljali še tajnik Skupnosti slo-

venskih občin Marjan Grampovčan, predsednik komisije za mednarodno sodelovanje pri isti skupnosti Mario Abram, predsednik občinske skupščine v Novi Gorici Danilo Bašin, tajnica komisije za stike z zamejstvom pri novogoriški občini Janka Fran-

ješkin ter predstavnik skupščine občine Tolmin Vlado Uršič.

Po kratkem postanku v Gorici se je delegacija odpravila v Videm, kjer se je med drugim srečala z županom Candolinijem in predsednikom deželne sveta Turellom.

Pričetek Koroških dnevov danes zvečer v Števerjanu

Danes se z nastopoma v Števerjanu in na Opčinah prično Koroški dnevi, ki jih prirejata Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Slovenska prosveta iz Trsta v sodelovanju s Krščansko kulturno zvezo iz Celovca v raznih krajih goriške, tržaške in videmske pokrajine. V goste pridejo k nam nekatere kulturne skupine iz Koroške kot tudi nekateri kulturniki ter druge ugledne osebnosti. Vračajo obisk, ki so ga primorski kulturni delavci prej omenjenih dveh zvez imeli lani na Koroškem. V raznih krajih so nastopali takrat pevski zbori, dramske skupine, literati.

Prireditve Koroških dnevov se bodo pričele drevi, nadaljevale se bodo do naslednje nedelje. Prireditve bodo v Števerjanu, na Opčinah, v Trstu, v Doberdolu, v Štandrežu, v Gorici, v Mavhinjah, v Ukvah in v Benečiji.

Nas pobliže zanimajo prireditve na Goriškem. Prva bo, kot že omenjeno, drevi ob 19. uri v Sedejevem domu v Števerjanu. Skupina »Mladje« Koroške dijaške zveze ima na

programu lutkovno predstavo »Zvezdica zaspanka«, ki jo je napisal Fran Milčinski. Ista skupina bo z isto predstavo nastopila jutri, v nedeljo, ob 11.30 v župnijskem domu v Doberdolu. V župnijskem domu Anton Gregorčič v Štandrežu bo jutri, v nedeljo, ob 16. uri koncert dveh otroških zborov iz koroških vasi Skocijan in Sent Primož.

V Katoliškem domu v Gorici bo v četrtek, 18. oktobra, ob 17. uri odprtje razstave slovenskega koroškega tiska. Srečali se bodo tudi zastopniki celovške Mohorjeve družbe in Mohorjeve družbe iz Gorice, izmenjavali mnenja o dosedanjem delu ter tudi govorili o sodelovanju. Istega dne zvečer ob 20. uri pa bo, vedno v Katoliškem domu v Gorici okrogla miza na temo: »Stiki z večinskimi narodom«. Na pogovoru bodo sodelovali kulturni delavci ter politiki iz Koroške ter naše dežele.

Kar se Goriške tiče bo Koroške dneve zaključil mešani pevski zbor Rož iz Št. Jakoba v Rožu, ki bo pel v Katoliškem domu v nedeljo, 21. oktobra, ob 17. uri.

Za tečaj 150 ur v slovenščini se je prijavilo 15 slušateljev

Čeprav se je pouk na vseh šolah pričel že pred enim mesecem, se na nekaterih šolah še vedno ukvarjajo s kadrovskimi vprašanji. Prav te okoliščine najbrž zaviralno vplivajo tudi na pričetek tečajev 150 ur, to je tečajev, ki nudijo možnost pridobitve diplome nižje srednje šole odraslim osebam, ki tega naslova nimajo.

Po izkušnjah iz prejšnjih let, so se tečajji pričeli v oktobru, oziroma novembru. Na november je treba po vsej verjetnosti računati tudi letos, prav zaradi zgoraj navedenih še odprtih vprašanj glede nameščanja profesorjev.

Eno od osnovnih vprašanj, na katero smo pred tedni opozorili, ko smo med drugim opozarjali na rok za vpis v tečaj (rok je že potekel) je bilo, če bo zadostno število prijav za odprtje takega tečaja v slovenščini. Sprva je bilo zanimanje za pobudo precej skromno, vendar se je stanje kasneje zelo spremenilo. Za tečaj se je v roku prijavilo 15 kandidatov in torej ne bi smelo biti posebnih ovir za izvedbo pobude. Zakon sicer predvideva minimalno število (16) tečajnikov, vendar je razlika majhna, da jo bo mogoče tako ali drugače odpraviti.

Na nižji srednji šoli Ivan Trinko, kjer so pred dvema, oziroma tremi leti tečaj že organizirali, samo izvedli, da so pristojnim oblastem dostavili dokumentacijo in da čakajo na avtorizacijo. Slednjo bodo šolske oblasti predvidoma izdale skupaj z avtorizacijo za odprtje tečajev 150 ur, ki bodo potekali v italijanščini.

Občinski odbor o mejnem sodelovanju

Zadnja seja goriškega občinskega odbora je bila pretežno posvečena ocenjanju stanja na področju obmejnega sodelovanja med Gorico in Novo Gorico.

Obe občini — je rečeno v uradnem poročilu — bosta izkoristili prisotnost italijanskega in jugoslovanskega zunanjega ministra na današnjem simpoziju v Gradežu, da poudarita zanimanje za načrt vodne poti med Sočo in Donavo. Ob tej priložnosti pa bodo upravitelji obeh sosednjih mest tudi pritegnili pozornost na vprašanje dograditve avtocestnega odseka med Razdrtim in Vrtojbo.

Priložnost za ponovni razgovor s predstavniki centralnih oblasti v zvezi s temi argumenti se bo predstavila v kratkem, ob otvoritvi sabotinske ceste, ki bo povezovala goriška Brda z Novo Gorico, medtem ko bodo na krajevni ravni posvetili vprašanjem obmejnega sodelovanja in načrtovanja novih pobud za prihodnje leto poseben študijski dan, ko se bosta v Novi Gorici skupno sestali upravi obeh občin. Srečanje je predvideno za 16. november.

Navodila glede ponovne uporabe izrabljenega motornega olja

Kam z izrabljenim motornim oljem? V mehaničnih delavnicah in v avtoprevoznih podjetjih so to vprašanje že nekako zadovoljivo rešili. Že uporabljeno olje namreč zbirajo in ga oddajajo podjetjem kot odpadno surovino, za regeneracijo, predelavo. So pa tudi taka maziva, ki jih ni mogoče ponovno uporabiti in so samo še za sežig. Precej ali povsem pa je nerešeno to vprašanje v kmetijskem sektorju, kjer kar precej motornega olja odteče v greznice, kjer je kanalizacijsko omrežje, ali pa v potoke, kjer kanalizacije nimajo.

Motorna olja so nevarna snov, ki jo v smislu veljavnih predpisov EGS ni mogoče nemoteno odvreči, oziroma zlititi v greznično omrežje. Na to opozarja okrožnica Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva. Motorna olja je treba regenerirati, predelati

ali pa uničiti, vendar na točno določen način in seveda pod nadzorom.

Pokrajinsko nadzorništvo obvešča tudi, da se pripravljajo točna navodila (tudi glede stroškov prevzema, prevoza, regeneracije in sežiga) s strani obveznega konzorcija za predelavo motornih olj.

Konzorcij je že tudi sklenil posebno pogodbo za prevzemanje in predelavo izrabljenih motornih olj z družbo Petrolcarbo iz Trsta, Ul. Montedoro 92. Družba ima zbirni center za omenjene odpadne surovine v Trstu in tudi podobne center v Palmanovi. Za podrobnejša pojasnila se zainteresirani lahko obrnejo na sedež omenjene družbe.

Zadovoljstvo SSK

Pokrajinsko tajništvo SSK nam je poslalo v objavo sledeče tiskovno poročilo v zvezi z odprtjem slovenske sekcije na zavodu ITI.

»Pokrajinsko tajništvo Slovenske skupnosti je z zadovoljstvom sprejelo vest o podpisu dekreta, ki dovoljuje takojšnje odprtje slovenske sekcije pri industrijskem zavodu ITI v Gorici.

Posebno poudarja dejstvo, da je to uspelo doseči slovenskemu odborniku na goriški pokrajini dr. Mirku Spacapanu z odločilnim posegom v Rimu pri tamkajšnjih odgovornih oblasteh, potem ko se je zadeva za vojo odpora nekaterih političnih krogov dolgočasno zavlekla.

Ugotavlja, da so ob tej odločilni akciji odborniku Spacapanu pripomogli zlasti predstavniki krščanske demokracije in v prvi vrsti podpredsednik pokrajinske uprave Fabbro.

Tako je ponovno potrjena pravilna pot Slovenske skupnosti, ki zagovarja samostojno prisotnost Slovencev v upravnih odborih, saj v odločilnih trenutkih in potrebah samo taki predstavniki lahko konkretno pripomorejo pri rešitvi naših konkretnih problemov.

Alternativne predstave v krminskem gledališču

V Krminu bodo imeli poleg uradne gledališke sezone za katero skrbi tudi letos tamkajšnja občinska uprava še drugo serijo gledaliških nastopov, za katere je dala pobudo kulturna skupina Micron C. Ti mladi kulturno navdušeni ljudje, ki se zbirajo okrog te skupine, skušajo nuditi publiki tudi nekaj drugačnih, avangardnih ter poizkusnih predstav, s katerimi nastopajo skupine, ki jih ni moč gledati na odrih tradicionalnih gledališč. Pobuda za Krmin sicer ni nova kajti že pred leti so tam imeli več podobnih predstav.

Prva teh predstav bo že danes zvečer ob 21. uri v Mestnem gledališču v Krminu. Nastopa »Raziskovalna skupina Musica, Teatro, Danza« iz Čedadina z delom »Bolle«. Druga predstava bo čez teden dni, v soboto, 20. oktobra, z nastopom vizualne poezije, za katerega bodo poskrbeli Alessandro Cadamuro, Pier Mario Ciani in Pier Giorgio Furlan. 27. oktobra bo na vrsti skupina »Teatro Drassam« iz Gradišča s predstavo »Traumlieder« Sodelujejo učenci plesne šole iz Gradišča ob Soči. 10. novembra bo na vrsti skupina »Full' attori« iz Gorice s »Fragmenti«. Ciklus predstav bodo sklenili 17. novembra z gledališko skupino iz Remanzaccu, ki bo dala na oder »Sogni di Danja« in »Io«.

Precej umirjen promet so v septembru zabeležili v tržiškem pristanišču Portorož. V primerjavi z istim mesecem lani, je bila količina tovora za okrog 20 odstotkov nižja. Septembra letos so priložili le okrog 84.000 ton, okrog 107.000 ton pa je znašal tovar septembra 1983. Takšen rezultat je pripisati predvsem zmanjšanju pošiljk premoga za tržiško termocentralo, ki jo prav v tem času delno obnavljajo in je torej tudi poraba premoga manjša. Sicer pa si v pristaniški ustanovi zaenkrat še ne delajo skrbi. Manipulacija premoga namreč zahteva le nizko število delavcev, zato večja ali manjša nihanja v količini tovrstnega tovora pravzaprav ne pomenijo veliko.

Po drugi strani pa so v stalnem porastu količine drugih tovorov, lesa, odpadnega železa, žitaric. Živahnosti je spet tudi promet z vkrčanim blagom. Tu je na prvem mestu cement.

V prvih devetih mesecih letos so v pristanišču Portorož pretovorili 1.226.000 ton blaga (lani 1.112.000 ton). Pristaniški delavci so bili zaposleni povprečno 15,5 dni na mesec, kar je v primerjavi z drugimi italijanskimi

pristanišči zelo visoko poprečje.

Sicer pa si v zadruzi pristaniških delavcev na vse načine prizadevajo za večjo storilnost in organiziranost, kar z drugo besedo pomeni večjo konkurenčnost. Tako bodo v kratkem odposlali na poseben seminar petnajst uslužbencev, da bi se seznanili z novimi tehničnimi rešitvami in organizacijo dela v pristanišču. Tečaj pripravljajo in sofinansirajo posebna komisija pri EGS, rotacijski sklad pri Ministrstvu za trg, mornarica, deželna uprava ter zadruga pristaniških delavcev.

Tečaj za vzgojiteljice

Sindikat slovenske šole bo predvidoma priredil tečaj za pripravo kandidatke na natečaj za otroške vzgojiteljice, ki bo 18. decembra letos. Vse zainteresirane vzgojiteljice naj se čimprej zgledajo pri odborniku sindikata prof. Marjanu Bednariku (tel. 87267). Tečaj bodo namreč priredili samo v primeru, da bodo zbrali zadostno število prijav. Program tečaja naj bi obsegal predavanja iz pedagogije, psihologije in šolske zakonodaje.

V Novi Gorici proti omejevanju obmejnega trgovinske izmenjave

Izvršilni odbor Medobčinske gospodarske zbornice za severnoprimorsko območje je svojo sejo te dni namenil tudi obravnavi številnih in aktualnih vprašanj, ki se nanašajo na blagovne izmenjave in gospodarsko sodelovanje med obmejnimi kraji Jugoslavije in Italije. Rečeno je bilo, da je na tem področju ogromno nerešenih oziroma nejasnih problemov, ki siromašajo izmenjave in ovirajo priprave načrtov za poglobitev sodelovanja.

Ob pripravljanju načrtov raznih predpisov o tekoči gospodarski politiki Jugoslavije za leto 1985, še ni nič znanega, o vlogi, ki bi jo v gospodarstvu imeli avtonomni računi, ki usmerjajo obmejne blagovne izmenjave. Izvršilni odbor Medobčinske gospodarske zbornice je proti vsakršnemu omejevanju izmenjav, kar slednje prispevajo, kar zadeva Jugoslavijo, k boljši preskrbljenosti s surovinami in repromateriali, kar prispeva k nemotenemu poteku proizvodnje. Glede razdeljevanja deviznih sredstev pridobljenih z izvozom po avtonomnih računih pa delovne organizacije ne nasprotujejo večjemu deležu deviz, ki bi jih uporabili za skupne potrebe države. V Novi Gorici na-

dalje opozarjajo, da morebitni omejitveni ukrepi v letu 1985 ne bi smeli v ničemer prizadeti, to je omejevati gospodarstva v obmejnih krajih, saj so zadevni meddržavni sporazumi bili podpisani izključno zaradi koristi gospodarstva v obmejnih področjih obeh dežel.

V Gospodarski zbornici pa sodijo, da bi morali sodelovanje nadalje razvijati v smeri višjih oblik. Se zmerom ni niti enega podjetnika, industrijske družbe ali banke na celotnem območju od Trsta ter do Gorice oziroma Vidma, ki bi bil voljan vložiti sredstva v naložbe na jugoslovanskem obmejnem območju. Kot znano v Jugoslaviji pripravljajo nove predpise, ki bi bistveno poenostavili take naložbe in ki bi tujim investitorjem zagotavljali primeren delež dobička. V Italiji, kaže, ni zanimanja za te novice, ker morda ni politične volje za vlaganje kapitala v jugoslovanskih obmejnih krajih. Takšne predsodke in druge ovire pa bi morali premostiti, ker je tudi to eden izmed pogojev za intenzivnejše sodelovanje gospodarstev z obeh strani meje.

MARJAN DROBEŽ

Tudi septembra umirjen promet v pristanišču Portorož

Precej umirjen promet so v septembru zabeležili v tržiškem pristanišču Portorož. V primerjavi z istim mesecem lani, je bila količina tovora za okrog 20 odstotkov nižja. Septembra letos so priložili le okrog 84.000 ton, okrog 107.000 ton pa je znašal tovar septembra 1983. Takšen rezultat je pripisati predvsem zmanjšanju pošiljk premoga za tržiško termocentralo, ki jo prav v tem času delno obnavljajo in je torej tudi poraba premoga manjša. Sicer pa si v pristaniški ustanovi zaenkrat še ne delajo skrbi. Manipulacija premoga namreč zahteva le nizko število delavcev, zato večja ali manjša nihanja v količini tovrstnega tovora pravzaprav ne pomenijo veliko.

Obsodbe zaradi manjših prekrškov

Na goriškem sodišču so imeli včeraj opravka z nekaterimi manjšimi prekrški, od običajnega upiranja in žalitve javnih funkcionarjev, do posesti ukradenih zdravniških receptov in posesti orožja.

Na skupnih 7 mesecev in 25 dni zapora so obsodili 22-letnega Doberdolca Itala Cadeza. Mladenič, ki je doslej bil v domačem priporu zaradi drugih prekrškov, je v soboto, 6. t.m., povzročil v Ronkah prometno nesrečo. Na kraj so prihiteli orožniki, toda fant jih je sprejel s psokami in grožnjami ter reagiral s preirvanjem, ko so mu veleli, naj jim sledi. Tako obnašanje, na katero je v veliki meri vplival alkohol, ga je stalo prijavo zaradi cele vrste prekrškov in omenjeno obsodbo, ki je skoraj v celoti sprejela zahteve javnega tožilca. Cadez bo moral vso kazen presedeti, ker so sodniki zavrnili prošnjo za izpustitev na začasno prostost.

V zaporu bo ostal tudi Ezio Trobitz iz Ul. Rabatta v Gorici sicer pa že gost goriške kaznilnice. Svoje bivanje v Ul. Barzellini bo podaljšal še za 6 mesecev in 10 dni. Na tolikšno kazen so ga obsodili zaradi odkupa ukradenih zdravniških receptov, ki so bili namenjeni nabavi zdravil, ki učinkujejo tudi kot mamila.

V odsotnosti so včeraj obsodili tudi 37-letnega Veselina Buatoviča. Prijavili so ga maja letos zaradi posesti samokresa tipa »scacciacani«, ki so ga med rednim pregledom našli agenti v njegovem avtomobilu. Obsodili so ga na 4 mesece zapora in mu priznali izpustitev na začasno prostost.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in Zvezo slovenske katoliške prosvete

razpisuje

ABONMA ZA SEZONO 1984-85 V GORICI

Vpisovanje abonentov pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Brass, telefon: 33288, ob delavnikih od 17. do 19. ure, ob sobotah od 11. do 13. ure.

kino

Gorica

VERDI — 17.00—21.00 »C'era una volta in America«.
VITTORIA 17.30—22.00 »Il Bounty«.
CORSO 18.00—22.00 »Scuola di polizia«.

Trižič

PRINCIPE 18.00—22.00 »Breakdance«.
EXCELSIOR 18.00—22.00 »Dimensione violenza«.
COMUNALE 18.00—21.00 »Carmen«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 »Mrtvi in pokopani«.
22.00 »Erotske avanture«.
SVOBODA Zaprti.
DESKLE 19.30 »Generacija 84«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Bassi Rita, Ul. Don Bosco 175, tel. 32-551.

Naročnina: Mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir. - V SFRJ številka 20.000 din, naročnina za zasebne mesečno 180.000, letno 1.800.000 din, za organizacije in podjetja mesečno 250.000, letno 2.500.000 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - Zira račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglašni Ob delavnih trgovski 1 modul (šir 1 st., vis 23 mm) 43.000 Finančni in legalni oglašni 2.900 lir za mm visine v širini 1 stolpca Mali oglašni 550 lir beseda Ob praznikih povisek 20% IVA 18% Osmrtice, zahvale in sozolja po formatu Oglašni iz dežele Furlanije Julijske krajine se nanašajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst Ul. Montecchi 6 - tel 775.275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tix 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samša

Izdaja
in tiska

ZIT
Trst

FIEG Član italijanske
zveze časopišnih
založnikov FIEG

Še ena obsodba za kamorističnega kolovdjo Raffaele Cutolo obsojen na enajst let zapora

NEAPELJ — Neapeljsko sodišče je včeraj obsodilo Raffaeleja Cutola, priznanega vodjo nove organizirane kamore na deset let zapora zaradi združevanja v zločinsko organizacijo kamorističnega tipa, prekupčevanja z mamili in izsiljevanja. Skupaj s Cutolom je bilo na zatožni klopi še 11 oseb.

Proces se je začel 6. julija in je iz varnostnih razlogov potekal v bunkerju, ki so ga uredili za take pri-

ložnosti v Ul. Reggia dei portici. Javni tožilec je zahteval za Cutola 28 let zapora, za ostale obtožence pa 225 let. Sodišče se ni izreklo o dveh obtožencih, za katera je zahtevalo psihiatrični izvid. Kot znano se mnogi kamoristi, Cutolo je v tem pravi mojster, delajo nore in zahtevajo psihiatrični pregled, samo da ne bi ostali v zaporu in da bi jih premestili v umobolnico.

Med 34 pričami je bilo tudi nekaj »skesanih« kamoristov. Najbolj znana sta Pasquale Barra »o Animale« ter Giovanni Pandico, ki sta s svojim pričevanjem omogočila policiji, da je junija lani organizirala obširno očiščevalno akcijo, v kateri so polovili celo vrsto kamoristov. V teku razprave je Pandico vse svoje obtožbe potrdil, medtem ko je Barra marsikatero svojo izjavo požrl.

Freske na berlinskem zidu

Ob 35-letnici ustanovitve NDR so neznanici poslikali berlinski zid v neposredni bližini prehoda, znanega pod imenom »Checkpoint Charlie«, s protisovjetskimi motivi (Telefoto AP)

Ljubitelj lepih nog

17-letna Chantal Staples se poteguje za naslov »miss lepe noge«, na sliki pa je s petletnim prijateljem Philipom Jacksom (Telefoto AP)

Na Sardiniji ugrabitelji spustili bančno uradnico

ORISTANO — Giuliana Fancello, ki so jo neznanzi ugrabili v sredo zvečer na njenem domu v Oristanu na Sardiniji, je spet svobodna. Po 26 urah v nezaželeni družbi ugrabiteljev, je 26-letna bančna uradnica iz Macomerja pri Nuoru sedaj že doma in čaka, da jo bo državni pravdnik ponovno zaslišal.

Ni še jasen razlog, zakaj so ugrabitelji Fancellovo izpustili, vendar pa preiskovalci menijo, da niso banditi pravočasno dosegli svojega varnega skrivališča in da so torej svojo žrtev raje izpustili, kot bi bi tvegali, da jim pride policija na sled. Tako so v trenutnem skrivališču v neki jami žensko spet zvezali ter naložili na avtomobil, nato po jo izpustili v bližini tovarne Anic Fibre pri Ottani v bližini Oristana, ne da bi prejeli odkupnine.

Fancellova se je napotila bosa do tovarne, tu pa so delavci nočne izmene poklicali policijo. Ze ponoči jo je prvič zaslišal državni pravdnik iz Oristana Tommaso Contini, ki pa si ni mogel razjasniti nekaj nerazumljivih podrobnosti ugrabitve. Preiskovalce predvsem čudi to, da so ugrabitelji opravili svoje podlo dejanje kar nepokriti in se torej niso bali, da bi jih lahko ženska nato spoznala. Ugrabljenka je bila tudi opraskana po kolnih, tega pa preiskovalcem ni znala razložiti.

Po trditvah očividcev, so bili ugrabitelji trije ali štirje, policija pa je že razmnožila identikit enega od teh. Možno je, da je med ugrabitelji kakšen od jetnikov, ki so zbežali iz oristanskega zapora 10. avgusta letos.

Medtem pa policija že pregleduje gmajno med Ottano in Bolotano, da bi dobila skrivališče ugrabiteljev oz. kratkotrajni zapor bančne uradnice ter nato še sled za bandite, ki so, po trditvah policije, slabo organizirani in zato tudi bolj ranljivi.

Trije mrtvi v železniški nesreči pri Londonu

LONDON — Dokončni obračun železniške nesreče, do katere je prišlo v torek zvečer v londonskem predmestju Wembley so trije mrtvi in 18 ranjenih. Policija je v začetku mislila, da bo obračun mnogo hujši, saj je bil govor o šestih smrtnih žrtvah in nad 60 ranjenih, vendar se je kasneje izkazalo, da so razsežnosti nesreče manjše. Napačnemu ocenjevanju je botroval kaos, ki je nastal na progi neposredno po nesreči.

Oster napad SZ proti Aboucharju

MOSKVA — Vzporedno z zaostrovanjem napetosti v Afganistanu med gverilo in redno vojsko, se je tudi zapletel afganistanski spor na diplomatski ravni.

V zadnjih dneh so namreč domači gverilci sprožili veliko ofenzivo, ki je spravila v krizo uradne državne oblasti, saj se trenutno bijejo boji že v predmestjih Kabula. Sovjetska zveza je zato napovedala prihod drugih 70 tisoč vojakov, ki se bodo pridružili 110 tisočim, ki so že v Afganistanu.

Spor na diplomatski ravni zaradi afere francoskega novinarja Jacquesa Aboucharja, ki so ga aretirali v Afganistanu, ko je skušal skrivoma prekorati mejo, je dosegel vrhšice. Francija zahteva njegovo izpustitev, Sovjetska zveza pa je včeraj v državnem tisku še precej presenettljivo objavila vest, da se je francoski novinar napotil v Afganistan, da bi tam opravljal vohonsko dejavnost. Tiskovna agencija Tass je celo objavila zelo oster članek, v katerem je rečeno, da je Abouchar prišel v Afganistan, da bi uresničil »svobodo provokacije in ne svobodo informacije.«

JACK LONDON: Klic divjine

(40.)

NEKI INDIJANEC JE HOTEL S KOP-JEM PODRETI BESNEČO ZVER, TODA ZADEL JE LE TOVARISA... BUCK PA JE NAPREJ POBIJAL YEEHATE... (157)

POLOTILA SE JIH JE VRAŽEVRNA GROZA... ZACELI SO PANICNO BEZATI, BUCK PA JE HITEL ZA NJIMI IN JIH V SKOKU PODIRAL... (158)

KO SE JE NAVELICAL, SE JE VRNIL IN SKRBNO PREISKAL TABOR... NAŠEL JE TRUPLO DRUGEGA Družabnika, JOHNNOVI SLEDVI PA SO SE IZGUBLJALI V REKI... VEDEL JE, DA SE JE THORNTON V BOJU UMICAL K VODI IN ZADET UTONIL... (159)

BUCK JE ZAČUTIL SILNO PRAZNIINO... VES DAN JE NEMIRNO TEKAL PO TABORU IN OVHAVAL INDIJANCE, KI JIH JE POBIL... (160)

Kje so vzroki picle produktivnosti Poljaki v povprečju delajo samo 27 ur tedensko

VARŠAVA — Poljska je ustvarjena, da bi bila bogata, saj ima zmeren podnebje, še kar dobro prst, širok dostop do morja, številne in velike reke, kakih 700 jezer, pod zemljo pa vse kar premore Mendelejeva tablica.

Poljska ima torej tako prirodno bogastvo, ki bi oplemeniteno z ljudskim delom lahko zagotovilo Poljakom boljše življenjske pogoje, kot jih imajo v resnici. Poljski tednik Politika pa izraža bojazen, da bi bog ob morebitni ponovni ustvaritvi Zemlje kaznoval Poljake in jim odvzel vsa ta bogastva.

Taka ocena izhaja iz prepričanja, da v sedanjem gospodarskem sistemu nihče ne ceni dela. Službo ponujajo na vsakem koraku, kljub temu da razni strokovnjaki govorijo o prikriti nezaposlenosti. Te trditve krepijo s podatki, da se v krizi proizvajajo znatno manj in da padec proizvodnje ni v razmerju z znižanjem delovne sile zaradi upokojitev. Potemtakem več rok proizvajajo manj dobrin. Istočasno pa številna podjetja trdijo, da jim primanjkuje delovne sile. Najlažje je namreč povečati proizvodnjo z novimi zaposlitvami, tako »zdravilo« pa kot kaže na široko rabijo, da nekateri z ironijo in sarkazmom navajajo, kako se bodo Poljaki rešili vseh težav, ko jih bo toliko kot Kitajcev.

Vsekakor pa je na Poljskem dovolj dela za vse. Težava je le v tem, da večina v povprečju dela le 27 ur tedensko. Vsi dosedanji poskusi, da bi uvedli strožjo disciplino in prepričali zaposlenim, da ne stojijo v vrstah pred trgovinami celo v delovnem času, so se izjalovili. Poljaki trdijo celo, da prejemajo odklovanja tisti, ki efektivno delajo štiri ure dnevno. Lažje bi torej Po-

ljaki sprejeli zakon o izgonu nezaželenih državljanov, kot da bi koga odslovili iz službe, ker je trikrat neopravičeno izostal z dela. Glavno opravilo so seveda boleznin, ki dnevno prizadenejo več kot milijon poljskih delavcev.

Kot piše Politika je oblast brez večjih težav izpeljala vojno stanje proti antisocialističnim dejavnostim, da pa bi izrednim stanjem odpravili široko razširjeni nered in lenobo v poljski družbi ni mogoče niti pomisliti, saj bi bil vsak ukrep »ne-realen«. V takem položaju pa je nemogoče trditi, da so začeli z gospodarsko reformo. Že res, da ni več stavk, a razširilo se je tako delomrzi, da se ljudjem ne ljubi rabiti rok ali glave.

Ob vseh teh vprašanih dela in nedela pa še najbolj izstopa poljedelstvo. Ob nedavnih žetvi so peli prave hvalnice kmetijskim uspehom, da so se Poljaki upravičeno spraševali: »Če je tako dobro, zakaj pa nam je tako slabo.« Bržkone so pozabili, da dobršen del pridelka neracionalno poje 1,7 milijona konj, ki so še vedno glavni steber poljske kmetijske »mehanicije«. Po vsem sodeč ni oblastem uspelo vzbuditi med prebivalstvom tiste delovne vneme, ki bi jo država tako potrebovala, da bi se lahko izvlekla iz krize. Med najrazličnejšimi razlogi tega pomanjkanja navdušenja nad delom pa poljski strokovnjaki pozablajo, da je to neizbežen davek, ki ga morajo plačevati ob uničenju protisocialistične dejavnosti v poljski družbi. Že res, da so oblasti vložile ogromno truda pri izvajanju družbenih reform, a dokler ne bodo Poljaki prepričani v iskrenost teh naporov in dokler bo plača zamajena ne glede ali dela ali lenariš, ne bo ponovne rasti v gospodarstvu.